

Fotó: Merényi Zita

A hit továbbadásáról és a közösségépítésről

Beszélgetés az aranymisés
Blanckenstein Miklóssal

Blanckenstein Miklós idén 75 éves, és 50 éve szentelték pap-pá. E jeles évfordulók alkalmából beszélgettünk vele a pestszentimrei Szent Imre Plébánián, ahol négy éve plébánosként szolgál. Emellett püspöki helynök, az Esztergomi Hittudományi Főiskolán pasztorálist tanít, valamint az Egyház társadalmi tanítását ismertető tantárgyat, és ő a Kanter Károly Felnőttképzési Intézet képzési vezetője.

– Hogyan tekint vissza papi hivatására kezdetére?

– Alapvetően katolikus légkörű családban nőttem fel, és katolikus világban mozogtam. A Mátyás-templomban ministráltam, és Farkas Gézával kis ministránsokat vezettem. A Regnum volt a másik vonu-

lat, amiben benne voltam, akkoriban ez az illegalitást jelentette. A papi hivatásom alakulásában kitűnő papok is szerepet játszottak. Hálás vagyok a Jóistennek, hogy megismerhettem őket. Érettségi után, 1965-ben jelentkeztem a szemináriumba. Azután elvittek két évre katonának, majd megkezdtem a tanulmányaimat.

– A Regnummal mikor és hogyan találkozott?

– Az ötvenes évek vége felé anyám angolt és németet tanított Budán, a Várban. A tanítványai közé tartozott egy Horváth Péter nevű fiatalember is, aki Kelenföldön a Regnum tagja volt. Egyszer eljött hozzánk látogatóba, és meghívott, így csatlakoztam a kelenföldi közösséghez, még a lebukásuk előtt, 1958-ban.

(Folytatás a 9. oldalon)

„Szeretetet hoztam ide is”
Átadták
a Mindszentyneumot
Zalaegerszegen
5. oldal

„Új életre hívsz!”
30. országos találkozóját
tartotta
a Magyar Katolikus
Karizmatikus Megújulás
6. oldal

„Isten úgy bánik veletek,
mint fiaival”
Apa-fia zárandoklat
Máriagyűdre
8. oldal

A Bibliamúzeum
új időszak kiállítása
Borsos József: Az özevgy
Toldi a mozikban
Fotó: Tóth László

Budapesten rendezték meg a Közép-Kelet Európai Püspöki Konferenciák elnökeinek találkozóját

(Az MKPK közleménye a 3. oldalon)

Tevékeny részvétel a közösségben

Ökumenikus konferenciát rendeztek Pannonhalmán a szinodalitásról

Október 21-én nagyszabású nemzetközi ökumenikus konferenciát rendeztek a Pannonhalmi Főapátságban. Az előadók között a monasztikus szerzetesség kiemelkedő személyiségei, a katolikus szinódusi folyamat vezetői – többek között Mario Grech bíboros, a püspöki szinódus főtitkára –, meghatározó jelentőségű teológusok és a testvéregyházak képviselői egyaránt részt vettek.

Ahogy a meghívóban is szerepelt, a Pannonhalmi Főapátságra Szent II. János Pál és Ferenc pápa az ökumenikus szellemiség ápolásának feladatát bízta, ennek jegyében szervezték meg a szinodalitással kapcsolatos tapasztalatcserét.

(Folytatás a 11. oldalon)

A szinodális Egyház a világ nehéz helyzetei felé fordul

Interjú Mario Grech bíborossal

Október 19-én érkezett Magyarországra Mario Grech bíboros, aki a püspöki szinódus főtitkáráként a Szentatya megbízásából a 2021-ben kezdődött szinódusi folyamatot koordinálja. Október 21-én részt vett előadóként a pannonthalmi ökumenikus konferencián – ott kérdeztük a szinódusi úton szerzett tapasztalatairól.

– Mi volt a szándéka Ferenc pápának a szinódusi folyamattal, amely már egy éve áthatja az Egyházat?

– A Szentatya tavaly októberben nyitotta meg a szinódust, majd minden püspök a maga egyházmegyéjében is megnyitotta a szinódusi utat. Újdonság ez, hangsúlyossá válik általa, hogy minden helyi egyház hozzájárulhat az egész Egyház javához. A szinódusi út első szakasza éppen ez: meghallani Isten népének hangját.

(Folytatás a 7. oldalon)

Imánkban beszéljünk Jézussal, mint barát a barátjával!

A Szentatya szeptember 28-án az általános kihallgatás keretében folytatta a megkülönböztetésről szóló katekézissorozatát. A megkülönböztetés elemeit kezdte el sorra venni, elsőként az Úrral való meghitt kapcsolatáról elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Folytatjuk katekéziseinket a megkülönböztetés témájáról – mert nagyon fontos a megkülönböztetés témája; tudnunk kell, mi zajlik bennünk; fel kell ismernünk a bennünk lévő érzéseket és gondolatokat, meg kell vizsgálnunk, honnan jönnek, hová vezetnek, milyen döntést igényelnek.

Ma a megkülönböztetés első alkotóelemére, az imádságra összpontosítunk. Ahhoz, hogy képesek legyünk a megkülönböztetésre, megfelelő légkörben, az imádság állapotában kell lennünk.

Az ima nélkülözhetetlen segítség a lelki megkülönböztetéshez, különösen, ha az ima az érzelmeinket is bevonja, és lehetővé teszi, hogy keresetlen szavakkal, bizalmasan forduljunk Istenhez, ahogy az ember a barátjával beszél.

Tudnunk kell felülemelkedni gondolatainkon, szeretetteljes spontaneitással kell meghitt párbeszédet kezdenünk az Úrral.

A szentek életének titka az Istennel való bizalmas, meghitt kapcsolat, mely növekszik bennünk, és segítik őket, hogy egyre könnyebben felismerjék, mi az, ami az Úr tetszésére van. Az igazi ima bizalmas, meghitt kapcsolat Istennel. Nem imák mormolása, nem imák ismételtetése, mintha papagájok lennének, nem! Az igazi ima ez a spontán, szere-

tetteljes együttlét az Úrral! Ez a bizalmas kapcsolat legyőzi azt a félelmet vagy kétséget, hogy az ő akarata nem a mi javunkat szolgálja – ez a kísértés időnként felüti fejét gondolataink között, és nyugtalanná, bizonytalanná, sőt keserűvé teszi a szívünket.

A megkülönböztetés nem törekszik abszolút bizonyosságra – nem egy kémiai tisztasági módszer –, nem törekszik abszolút bizonyosságra, mert az életre vonatkozik, az élet pedig nem mindig logikus, sok aspektusa van, melyeket nem lehet egyetlen gondolati kategóriába foglalni. Szeretnénk pontosan tudni, mit kellene tennünk, de ha meg tudjuk is, sokszor nem aszerint cselekszünk. Hány-szor megtapasztaltuk már mi is azt, amiről Pál apostol ír: „Nem a jót teszem, amit akarok, hanem a rosszat, amit nem akarok” (Róm 7,19).

Mi nem csak ésből vagyunk, nem vagyunk gépek, nem elég utasításokat kapunk, hogy azokat végrehajtsuk: amik akadályozzák vagy éppen segítik az Úr melletti döntést, azok mindenekelőtt érzelmi dolgok, a szívből fakadnak.

Jelzésértékű, hogy *Márk evangéliumában* Jézus első csodája egy ördögűzés (vö. Mk 1,21–28). A kafarnaumi zsinagógában kiűzi az ördögöt egy emberből, megszabadítva őt attól a hamis istenkeptől, amelyet a sátán a kezdetektől

fogva sugall az embernek: ez egy olyan Istennek a képe, aki nem akarja, hogy boldogok legyünk. Ebben az evangéliumi szakaszban a megszállott ember tudja, hogy Jézus Isten, de

ez nem készíti arra, hogy higgyen benne. Sőt, azt mondja: „A vesztünkre jöttél” (Mk 1,24).

Sokan, még keresztények is, ugyanezt gondolják; hogy lehet Jézus akár Isten Fia is, de kételkednek abban, hogy a mi boldogságunkat akarja; sőt, egyesek attól tartanak, hogy ha komolyan vennénk javaslatát – amit Jézus javasol nekünk –, azzal tönkretennék az életünket, megtagadnák a legmélyebb vágyainkat és törekvéseinket. Néha ilyen gondolatok bukkannak fel bennünk: Isten túl sokat kér tőlünk, félünk, hogy Isten túl sokat kér tőlünk, hogy nem igazán szeret bennünket. Ezzel szemben az első találkozásunk során láttuk, hogy az Úrral való találkozás jele az öröm. Amikor imádságban találkozom az

Úrral, örömmel tölt el. Valamennyien vidámmá válunk! Gyönyörű érzés! A szomorúság vagy a félelem viszont az Istentől való távollét jelei: „Ha el akarsz jutni az örök életre,

Jézus tudatja velünk akaratát, teljes szívéből tudatja velünk a dolgokat, meghagyja a szabadságunkat. És ez a legszébb dolog a Jézussal való imádkozásban: a szabadság, amelyet meghagy nekünk. Ezel szemben, amikor elfordulunk az Úrtól, valami szomorúság, valami rossz dolog marad a szívünkben.

Nem könnyű felismerni, mi zajlik bennünk, mert a látszat csalóka, de az Istennel való meghitt kapcsolat finoman eloszlatja a kétségeket és félelmeket, és életünket egyre fogékonyabbá teszi az ő „szelíd fényére”, ahogyan azt Szent John Henry Newman szépen mondja. A szentek visszatükröződő fénnel ragyognak, és a mindennapok egyszerű gesztusaival mutatják meg Isten szerető jelenlétét, aki lehetővé teszi a lehetetlent. Azt mondják, hogy két házastárs, akik hosszú ideje élnek együtt, és szeretik egymást, végül hasonlítani kezdenek egymásra. Valami hasonlót mondhatunk az affektív imádságról is: fokozatosan, de hatékonyan egyre inkább képessé tesz bennünket annak felismerésére, ami a lényünknek való megfelelés miatt számít, mint olyasmit, ami lényünk mélyéről fakad. Imádkozni nem azt jelenti, hogy szavakat és szavakat mondok, nem; imádkozni azt jelenti, hogy megnyitom a szívemet Jézus előtt, közeledem Jézushoz, engedem, hogy Jézus belépjen a szívembe, és megéreztesse velem jelenlétét. És ott meg tudjuk különböztetni, mikor van szó Jézusról, és mikor csak rólunk és gondolatainkról, melyek sok esetben messze vannak attól, amit Jézus akar.

Akik eltávolodnak az Úrtól, sosem elégedettek, még akkor sem, ha dúskálnak javakban és lehetőségekben. Jézus sosem kényszerít arra, hogy kövessük! Soha!

Kérjük ezt a kegyelmet: hogy baráti kapcsolatban éljünk az Úrral, ahogyan a barát beszél a barátjával (vö. Loyolai Szent Ignác: *Lelkigyakorlatok*, 53). Ismertem egy idős szerzetes testvért, aki egy iskola portása volt, és amikor csak tehetette, odament a kápolnához, ránézett az oltárra, és azt mondta: „Szia”, mert közel állt Jézushoz.

Nem kellett blabláznia, nem: „Szia, közel vagyok hozzád, és te is közel vagy hozzám!”

Ezt a kapcsolatot kell az imádságban megteremtenünk: közelség, érzelmi közelség, testvéri közelség Jézussal. Egy mosoly, egy egyszerű gesztus, és nem olyan szavak mondogatása, amelyek nem érnek el a szívhez. Ahogy mondtam, úgy beszéljétek Jézussal, ahogyan egy barát beszél a barátjával! Ezt a kegyelmet kell kérnünk egymás számára: hogy Jézust barátunknak, a legjobb barátunknak, hűségese barátunknak lássuk, aki nem zsarol, aki sosem hagy el bennünket, még akkor sem, ha mi elfordulunk tőle. Ő a szívünk kapujában marad. „Nem, én nem akarok tudni rólad semmit” – mondjuk. De ő csendben ott marad, kéznél marad, a szívhez elérhető közelségben, mert ő mindig hűséges. Menjünk előre ezzel az imával, mondjuk a „szia” imát, szívből üdvözljük az Urat, gyakoroljuk a szeretet imáját, az érzelmi közelség imáját, kevés szóval, de kedves gesztusokkal és jó cselekedetekkel! Köszönöm!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican.va

A keresztény ember védjegye

Spányi Antal püspök megáldotta a domonkos nővérek budakeszi kápolnáját

Az Árpád-házi Szent Margitról Nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja október 15-én ünnepelte megalapításának 154. évfordulóját. Ezen a napon Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök megáldotta a domonkos nővérek budakeszi kápolnáját, felszentelte az oltárát, és megáldotta a rendházat, mely a kongregációnak is a központja.

1998 óta élnek Budakeszin domonkos nővérek, jelenleg huszonketten tartoznak a rendház közösségébe. Az épületet 2004-től fejlesztik, hogy a növekvő létszámú nővérek közösségnek megfelelő helye lehessen. Az új kápolnát Fejérdy Péter és Bartók István tervezte, alapkövét 2020 novemberében tették le.

Az ünnepen megjelentek a domonkos nővérek kongregációja mellett más szerzetesrendek képviselői, az építésszek, a kivitelezés felelősei és Budakeszi polgármestere, Győri Otília. Elsőként Kakucs Petra, a domonkos nővérek általános elöljárója köszöntötte az egybegyűlteket. „Láttam Isten, hogy jó” – e mondattal felhívta a figyelmet arra, hogy a világot teremtő Isten gyönyörködött a művében, örömet lelte benne, mint ahogyan most ők is örülnek az új kápolna láttán. Az ünneplőkkel megosztott öröm pedig dupla öröm számukra.

Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár elmondta, ez a nap nemcsak a kongregáció évfordulója, hanem Avilai Nagy Szent Teréz ünnepe is. A sarutlan kármelita egy mondatát idézve („Jobban félnek egy savanyú apácától, mint egy sereg gonosz lélektől”) kifejezte, hogy a domonkos nővérekből mennyire nem ez, hanem a barátságosság, a mosoly és a kedvesség sugárzik.

„A világnak vannak helyei, ahol az ember megsejt valamit, amit szemmel nem lehet látni; amiről csak akkor tud igazán tapasztalatot szerezni, ha képes jól látni, a szívvel, a lelkével látni – kezdte beszédét Spányi Antal. – Az átmádkozott helyek vonzzák a hittel szemben érzékeny embereket, mert ott megtapasztalják, hogy közel van az Isten.” Hozzátette, a zarándokhelyek ilyenek, Bodajkon is ezer éve imádkoznak Szűz Máriához. Ezen a helyeken közel van az Isten, aki kegyelmeket oszt, amivel az ember azt a küldetést tudja teljesíteni, amit Isten neki szánt: hogy formálja a világot, és emelje Isten felé. A kápolnának is ilyen helynek kell lennie, melyben egy szerzetesközösség imádkozik az egész világért. „Így lesz ez a hely nemcsak megáldott, megszentelt, hanem kiválasztott hely, ahol az ég és a föld összeér, ahol ember és Isten bensőségesen találkozik.”

Spányi Antal figyelmeztetett, hogy a hivatásunk az imádságos

életre szól. Nem azok fogják előre vinni a világot, akik okosak, hanem akik csöndben, lelkük mélyén tudnak imádkozni. Majd utalt Szent István királyra, aki megleste fiát, ahogyan este a gyertya mellett imádkozott, hiszen ezt látta szüleitől.

A püspök hangsúlyozta, az imádság a keresztény ember védjegye. Imádkozni kell engesztelésül is, hiszen sokszor tapasztaljuk magunkon rég elkövetett bűnök sebeit, de imádkozni kell a világ bűnei miatt is. Imádkozni kell az országért, a nemzetünkért, amibe beleszülettünk, mint ahogy a nővérek és ősünk is tették.”

Ez a föld valamikor szenteket termő virágoskert volt. A szentjeink fénylő, ragyogó csillagok, különleges erőről és kegyelmekről tanúskodnak – folytatta a püspök, és bátorított, hogy a belső gazdagságot, mely ősünkben volt, élesszük fel, hiszen ma nemcsak a fiatalokat zavarja össze a világ. Kellenek világító jelek, világító emberek, akik tanúskodnak imáikkal, megszentelt életükkel, lelki áldozataikkal ma is.

Beszéde végén Spányi Antal elmondta, ez a kápolna nemcsak egy rendi közösség legfontosabb tere, hanem sugározni fogja Isten jelenlétét, a békét egy békétlen világba, erőt az erőtlenség világába, és az Istentől kapott öröm lehetőségét.”

Kérte, tanúskodjunk arról, hogy Isten ezt a világot szereti, és az ember számára az Isten helyet készít az égben.

A homília és a Mindenszentek litániája után Spányi Antal elhelyezte lengyelországi Szent Jácint domonkos szerzetes ereklyéjét az új oltárba, amit felszentelt, megkent krizmával középen és a sarkainál. Megtömjénezte az oltárt és a híveket, közben a felszentelési himnusz hangjai betöltötték a templomot. Ezután az áldozat bemutatására feldíszítették az oltárt.

A szentáldozás és a *Te Deum* éneklése után sor került az új tabernákulum megáldására. Elhelyezték benne az Oltáriszentséget, és meggyújtották az örökmécseket.

A szentmise után a püspök megáldotta a rendház tereit. A közös ün-

nepség Deák Hedvig volt általános elöljáró, az építkezés felelőse humort sem nélkülöző beszédével, az építész, Fejérdy Péter vetített képes előadásával, ezt követően a Merkbau kivitelező cég vezetőjének beszámolójával, majd Kakucs Petra általános elöljáró részletes köszönőbeszédével folytatódott. Ez utóbbiban Petra nővér külön méltatta Hedvig nővér fáradhatatlan, áldozatokat sem nélkülöző tevékenységét, lelki és szellemi élelését. A nővérek a beszédek között színvonalas hangszeres műsort adtak Bach, Mozart és Mendelssohn műveiből.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A béke az igazságosság műve

Budapesten rendezték meg
a Közép-Kelet Európai Püspöki Konferenciák elnökeinek találkozóját

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) közleményét adjuk közre.

2022. október 24–25. között Budapesten rendezték a Közép-Kelet Európai Püspöki Konferenciák elnökeinek találkozóját. Az eseményen részt vettek többek között Gintaras Gruas Vilnius érseke, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnöke, Veres András a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, Mario Grech bíboros a Püspöki Szinódus főtitkára, Michael Wallace Banach apostoli nuncius, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsának tagjai: Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, Udvardy György veszprémi érsek és Székely János szombathelyi püspök, valamint a szlovák, a lengyel, a román a szlovén, a horvát és a bosznia-hercegovinai, valamint a Szerbiát és más államokat tömörítő Szent Cirill és Metód püspöki konferenciák elnökei és képviselői.

A kétnapos tanácskozás központi gondolata a béke volt. Köszöntőjében Veres András győri püspök a II. Vatikáni zsinat atyáinak gondolatát ajánlotta a konferencia résztvevőinek figyelmébe: „A béke nem a háború pusztá hiánya, nem is szűkíthe-

tő le a szembenálló erők egyensúlyának állandósítására, nem is hatalmi intézkedésekből fakad, hanem valóban és sajátosan »az igazságosság műve« (Iz 32,17) (GS 78). Az MKPK elnöke emlékeztetett arra is, hogy a Megváltó születésének örömhírét az angyalok békét hirdelve adták tudtul a pásztoroknak: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarát embereinek”. Tehát ott lehet béke, ahol az emberek befogadják Jézust, a békehozót, s megnyílik az emberek jót akaró szíve mások felé.

Michael Wallace Banach nuncius arról beszélt, hogy az Egyház békeszerető és ebből fakadóan azon fáradozik, hogy a béke minden dimen-

zióját felölelje, majd feltette a kérdést: Egyház, mit teszel a békéért? Ferenc pápa magyarországi képviselője hangsúlyozta, hogy e kérdésnek kell visszhangoznia a szívekben, különösen is az Ukrajnában zajló háború békés lezárása szempontjából. Gintaras Gruas vilnusi érsek szerint azért kell imádkoz-

nunk, hogy álljon helyre a béke Ukrajnában. Arra buzdított, hogy imáinkon keresztül mindannyiunknak magunkban kell megkeresnünk azt az utat, amely elvezet országaink és Európa békéjéhez.

A konferencia résztvevői hétfő este közös szentmisén vettek részt a Szent István-bazilika Szent Jobb ká-

polnájában, melynek főcelebránsa Erdő Péter bíboros volt.

Mario Grech bíboros előadásában szintén hangsúlyozta a béke fontosságát, majd bemutatta azt a folyamatot, amely során az Egyház meg akarja hallgatni Isten népét. A kétnapos konferencia során előadást tartott továbbá Schanda Balázs, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Alkotmányjog Tanszékének vezetője, Újházi Lóránd, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Posztgraduális Intézetének tanszékvezetője és Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár.

A tanácskozás Novák Katalin köztársasági elnök meghívására a Sándor-palotában zárult, ahol elnök asszony ebéd keretében köszöntötte a konferencia résztvevőit.

Forrás: Katolikus.hu

Fotó:

Merényi Zita és Lambert Attila

Lelki forrás a mindennapokhoz

Mátraverebély-Szentkútra szervezett búcsút
a Budapesti Görögkatolikus Helynökség

Mindhárom magyarországi görögkatolikus egyházmegye és a határon túli görögkatolikus papok és hívek is képviseltették magukat az október 15-i szentkúti görögkatolikus búcsún. A Szent Liturgiát a jelen lévő hívek családjaiért és a metropóliai gyűlésért ajánlották fel, hogy a Szentlélek vezesse a tanácskozáson részt vevők szándékát.

Mátraverebély-Szentkút 2006 óta Nemzeti Kegyhely. A zarándokhely alapításakor a legenda szerint a Szűzanya egy tölgyfa koronájában megjelent egy néma pásztorfiúnak, és felszólította, hogy ásson le a fa gyökerénél, majd kortyoljon bele a vízbe, amit ott talál. Ha így tesz, képes lesz beszélni. A fiú megtette, amit a Szűzanya kért tőle, és miután az első kortyot lenyelte a szintiszta vízből, megszólalt. Ehhez a vízhez azóta rengetegen zarándokolnak el évről évre, hogy

Mária segítségével gyógyulást találjanak testi-lelki bajaikra.

A kegyhely a tizenharmadik századtól a ferencesek gondozásában áll és sok lelki programnak ad otthont. A görögkatolikusokra oly jellemző Mária-tisztelet miatt és a ferences vendégszeretnek köszönhetően a Budapesti Görögkatolikus Helynökség immár több éve szervez ide zarándoklatot, amihez idén is boldogan csatlakoztak a határon túlról is.

A búcsút elindító katekézist A zarándok Egyház úton van a cél felé címmel Kocsis Tamás, dél-budai szervezőlelkész tartotta, aki ferences öregdiák révén több szállal is kötődik Szentkúthoz. A Szent Liturgiát harminc paptestvére koncelebrálásával Jáczkó Sándor budapesti helynök atya vezette, aki a prédikáció megtartására Pallai Béla partiumi parókus atyát kérte fel.

Pallai Béla prédikációjában elmondta, hogy annak, aki úgy dönt, részt vesz egy zarándoklaton, ki kell szakadnia a mindennapok körforgásából, átmenetileg meg kell halnia a világi élet számára.

„Élő hirdetői vagyunk az evangéliumnak, mert a zarándokút lelki élményei erre indítanak bennünket. A szerzett élmények és hitbeli tapasztalatok erőt, bőséges forrást jelentenek mindannyiunknak” – mondta szentbeszédében Pallai Béla partiumi parókus.

Fodor-Hekler Melinda

Forrás és fotó:

Budapesti Görögkatolikus Helynökség

Segítő kéz

A Katolikus Karitászi akciója
a bajba jutott családokért és idősekért

A Katolikus Karitászi, reagálva a bajba jutott családok és idősek egyre gyakoribb segítségkérésére, adománygyűjtő programot indít. A segélyakció, mely a „Segítő kéz” nevet kapta, október 26-án indul és november 25-ig tart.

A Karitászi célja, hogy két hónappal karácsony előtt felhívja a figyelmet azokra, akik a mindennapi életben nagy nehézségekkel küzdenek az áremelkedés és a rezsiszámlák növekedése miatt.

A segélyszervezet tisztában van azzal, hogy a válság, az árak növekedése mindenkit érint. A legszegényebbek életét azonban ellehetetleníti. Sok családban kérdéses, lesz-e fűtés, miből fizetik a rezsi költségeit, és mi kerül a boltban a kosárba. Családok ezrei kerülhetnek kilátástalan helyzetbe az idei télen.

A közösség ereje, ahogyan korábban is, életet ment, meleget, ételt, gyógyszert, reményt ad! Nyújtunk segítő kezet a válságba került családoknak!

Az adományokat a Katolikus Karitászi a jelenlegi válsághelyzetben ellehetetlenülő családok támogatására használja fel segélyakcióiban és felzárkóztató programjain keresztül szakemberei és önkéntesei bevonásával.

Csatlakozzon Ön is és kövesse nyomon a Karitászi oldalán, hán-

család otthonát tették melegebbé, élhetőbbé kályhával, tűzifával vagy egyéb támogatással.

- Csatlakozási lehetőségek
- a 1356-os adományvonal hívásával, hívásonként 500 Ft-tal
- online pénzadománnyal a karitasz.hu oldalon keresztül
- a Karitászi-bankszámlaszámára utalt adománnyal (Raiffeisen Bank 12011148-00124534-00100008, közlemény: téli krízis)
- tartós élelmiszerekkel, egyéb tárgyi adományokkal, infók a karitasz.hu oldalon.

Forrás: Katolikus Karitászi

A válság miatt sok családban kérdéses, lesz-e fűtés, mi kerül az asztalra. Összefogással családok ezreit segítjük.

Hívja a 1356-os adományvonalunkat, vagy adományozzon online a karitasz.hu oldalon!

A BIBLIA ÜZENETE

Vigasztalás és jó reménység

Lk 20,27–38

A mai szentírási szakaszok a feltámadás hitének fontosságát állítják elénk. Figyelemreméltó módon már Jézus Krisztus feltámadása előtt elevenen élt a zsidó nép egy részében az a hit, hogy Isten saját életében részesíti a benne hívőket, és feltámasztja őket egy új életre, ahol nincs többé halál, sem gyász, sem jajkiáltás.

Az ószövetségi *Makkabeusok második könyve* tárja elénk annak a hét testvérnek a történetét, akiket a pogány Antiochosz Epifánész király arra akart kényszeríteni, hogy megszegjék Isten törvényét. Ők azonban sem a verés, sem a halálos fenyegetés hatására nem ettek a tiltott sertéshúsból, inkább készek voltak meghalni, semmint megszegni atyáik törvényeit. Ezt a bátorságot abból a hitből merítették, hogy a mindenség királya képes feltámasztani őket az örök életre. „Vigasztaló nekünk emberkéz által veszni el, ha belekapaszkodhatunk abba az Isten adta reménybe, hogy ő feltámaszt minket.”

A feltámadás hitének erre a két fontos szempontjára hívja fel a figyelmet Szent Pál apos-

tol is a mai szentleckében: „Isten állandó vigasztalást és jó reménységet ajándékozott nekünk.” Ferenc pápa egy alkalommal arra emlékeztetett bennünket, hogy önmagunkat nem tudjuk megvigasztalni, ebben mindig másokra szorulunk. Családtagjaink, barátaink vigasztalására és megerősítésre akkor van szükségünk, ha szomorúság, betegség vagy gyász ér bennünket. Isten vigasztalása viszont túlmutat ezeken az emberi gesztusokon és szavakon, amelyek gyakran hatástalanok, vagy esetleg éppen az ellenkező hatást váltják ki. Életünk nehéz helyzetében, a gyász óráiban, vagy amikor elmúlásunkra gondolunk, nem elegendők a szép szavak, mert állandó vigasztalásra szorulunk. Ilyet pedig csak az tud adni, aki a vigasztalás mellett a feltámadás ígéretével megalapozott reményt is gyújt a szívünkben.

Jézus maga is beszél a feltámadásról a mai evangéliumban. Amikor a feltámadást tagadó szadduceusokkal vitatkozik erről a kérdésről, így érvel: „Arról, hogy a halottak feltámadnak, már Mózes is

beszélt a csipkebokorról szóló részben, ahol az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákob Istenének nevezi. Isten azonban nem a holtaké, hanem az élőké, hiszen mindenki érte él.” Jézus filozófiai érvelése elmélyülést igényel, hiszen az általa idézett szakaszban Mózes úgy beszél a feltámadásról, hogy közben a szót egyáltalán ki sem ejti, a pátriárkákról viszont úgy tesz említést, mint élőkről. Ha ugyanis a holtaknak nem volna továbbélő lelkük, és ha nem hinnének a feltámadásban, akkor már nem lehetne Istenük sem. Istenük így csak az élőknek lehet.

Földi életünk különféle gondjaiban az egyedüli hatékony vigasztalást csak annak a reménynek a beteljesülése jelenti, amelyet Jézus Krisztus feltámadása hozott el nekünk, aki nemcsak beszélt róla, nemcsak megígérte, hogy halála után harmadnapra feltámad, hanem valóban visszatért. Ezzel megtörte a halál hatalmát, és megnyitotta számunkra a mennyek országának kapuját.

Ternyák Csaba érsek

LITURGIAKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (144.)

Miután áttekintettük az úrnapi szentmise és körmenet szertartásait, imádságait és énekeit, a zsolozsma tételei fölötti elmélkedésre fordítjuk a figyelmünket. A körmenet kapcsán már elmélkedés tárgyai voltak a zsolozsma himnuszai és két evangéliumi kantikuma. Sorozatunkban a zsolozsma antifónáival és zsoltárai-val foglalkozunk, valamint azok eucharisztikus jellegével.

A főünnep olvasmányos imaórájának első zsoltára a 111. (110.), amelynek keret-antifónája: *Az irgalmas Úr az istenfélőknek eledelt adott csodatetteinek emlékére.* Az antifónát a zsoltár 5. és 4. verséből alakították ki: *Az istenfélőknek eledelt adott; szövetségéről mindvégig megemlékezik (...)* *Csodatetteinek emléket állított a jóságos és irgalmas Úr.*

A zsoltár az egyén közösségi, hálaadó (allelujás), egyben didaktikus jellegű imaformában énekelt dicsérete, amely Isten üdvőtörténeti tetteiért szól (vö. 111,2–5.7). Didaktikus jellegének formáját az alefbét szerkezet is meghatározza. Keletkezésének ideje a késői fogság utáni korra tehető, és szoros kapcsolatban áll a zsidóság húsvéti ünneplésével, annál is inkább, mivel a zsoltár felidézi az egyiptomi kivonulás eseményeit (vö. Kiv 12,1–28; 16; 23,14–17; 34,10; Szám 9; Zsolt 15,40; 106,14) és azt, hogyan táplálta népet az Úr a pusztai vándorlás idején. A zsoltár sajátossága, hogy aki énekli, az a becsületesek, az igazak tanácsának

körében teszi ezt. Végül a zsoltár szentenciája következők: „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete. Bölcsékké válnak, akik őt félik; Isten dicsősége megmarad örökre.” (vö. Pél 9,10)

Istent dicsérik nagy tetteiért az üdvőtörténet beteljesedésekor az igazak is: „Láttam azokat, akik legyőzték a fenevadat, a képmását és nevének számát, amint az üvegtenger fölött állnak Isten hárfáival, és éneklik Mózesnek, Isten szolgájának énekét és a Bárány énekét: »Nagyok és csodálatosak a te műveid, Uram, mindenható Isten! Igazságosak és igazak a te útjaid, nemzetek Királya!«” (Jel 15,3; Zsolt 92,5; 139,14) *Ők azok, akiket „boldognak monduk, mert kitartottak. Hallottatok Jób békétűréséről, és láttátok a végét, melyet az Úr adott, mert irgalmas az Úr, és könyörületes”* (Jak 5,11; Zsolt 103,8.13.17; Lk 1,49).

Istent dicsérjük mi is, akik megemlékezünk szenvedéséről és feltámadásáról. Ennek ünneplése a megemlékező közösségi vacsora, amelyet istenfélelemben ültünk, és amelynek során az Úr a bölcsesség eledelével táplál minket. A bölcsesség eledele táplálja bennünk a hűséget, az istenfélelem lelkét és az állhatatosságot, hogy az első keresztény közösségekhez hasonlóan rólunk is elmondhassák: „Ők pedig állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában, a kenyérzéség közösségében és az imádságokban” (ApCsel 2,42).

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Nagy Szent Leó

November 10.

Alapos teológiai képzettség, spekulatív készség, biztos ítélőképeség, érzékenység az idők jelei iránt, gyors reagálóképesség, s mindehhez józan tekintélytudat jellemezte. Johannes Cassianus egy levelében „a római szentszék és az istenszolgálat ékességének” nevezte.

Gyakran beszélt a római püspök feladatáról és helyzetéről az egyházban. Ezek a beszédek világosan kifejezik, hogy mennyire tudatában volt: mint pápa Péter hivatalát viseli. „Miként mindig érvényben marad az, amit Péter Krisztusról hitt, úgy az is megmaradt mindig, amit Krisztus Péterben alapított” – írta.

Pápaként úgy látta, hogy az egyház szervezeti egysége fontos biztosítéka a hitbeli egységnek, amelyet akkoriban több szekta is nagyon veszélyeztetett: a manicheusok Rómában és Itáliában, a priszcilianusok Hispániában, a monofiziták pedig Egyiptomban. A legnagyobb küzdelmet a monofizita Eutükhésszel kellett megvívnia, aki szerint Krisztusban csak egy természet van, az isteni, tehát Krisztus szerinte nem volt igazán ember. Ez a tanítás Krisztus egész megváltó művét kérdőjelezte meg, és felkavarta a keleti egyházat. A szabályos időközönként megtartott kons-

tantinápolyi pátriárkai zsinaton Flavianus pátriárka 448 novemberében Eutükhész tanítását mint eretnekséget elítélte, a szerzót magát pedig letették hivatalából. Eutükhész egyszerre felbevezett a pápához és a császárhoz. Leó pápa 449. június 13-án kelt, híressé vált dogmatikus levelével válaszolt. Mesteri pontossággal fejté ki a *Szentírásra* és a keresztelési hitvallásra támaszkodva a Krisztus egy személyére és két össze nem keveredett természetére vonatkozó tanítást, mely szerint mindkét természet, az isteni is, az emberi is a másikkal összekapcsoltan végzi sajátos tevékenységeit.

Eutükhész és barátja, Dioszkuros alexandriai pátriárka válasza nem sokáig várakozott magára. Dioszkuros császár segítségével zsinatot hirdetett 449-ben Efezusba, amelyen nem engedték felolvasni a pápa levelét, és igazolni akarták Eutükhészt. Leó tiltakozását jelentette be a császárnál az általa rablózsinatnak nevezett eseményen elhangzottak miatt.

Am II.Theodosius császár 450. július 28-án meghalt. Nővére, Pulcheria a hadsereg támogatásával maga mellé császárrá emelte Markianosz tá-

bornokot, akihez feleségül ment. Az új császár a birodalom egységének biztosítását látta abban, ha a hitegység szilárd, ezért zsinatot hívott össze Niceában. Leó csak nehezen adta beleegyezését a zsinathoz. Életének csúcspontja 451. október 10-én következett el. Miután a zsinat előtt felolvasták dogmatikus levelét, a résztvevők egyöntetű lelkesedéssel kiáltották: „Ez az atyák hite és az apostolok hite! Péter szól Leó által! Valamennyien ezt hisszük!”

452-ben Leó a hunoktól mentette meg Rómát és lakosságát azzal, hogy bátran Attila elé vonult, és visszafordulásra bírta. 455-ben már nem tudta megakadályozni, hogy Geiseric vandáljai betörjenek a városba, de annyit sikerült elérnie, hogy az emberek életét megkímélték, és nem gyújtották fel az épületeket.

L. K.

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (97.)

Nagyszombaton a vecsernyével végzett Bazil-liturgián a Tebenned örvendez kezdetű éneket egy másik himnusz helyettesíti. Ez az ének, bár dallamával mély gyászt idéz, szövegével már a feltámadás dicsőségére mutat. Jellemző rá a bizánci Egyház himnuszköltészetének sajátossága, mégpedig az, hogy mély teológiai és dogmatikai igazságokat hordoz. Nem egyszerűen csak „sirat”, nem is csupán örvendezve „hallelujázik”, hanem a nagyszombat mély csendjében a fogékony emberi lélek felé fordulva tanít. Azon kevés énekeink közé tartozik, amelyekben maga Jézus Krisztus szólal meg. Erdemes részleteiben is áttekinteni.

Mivel Istenszülő-énekről van szó, jogos, hogy az órá vonatkozó gondolatok keretezik. A himnusz bevezető sorában ezt mondja Jézus: „Ne sirass engem, ó, Anya!” A végén pedig – mintegy magyarázatként, illetve értelmezésként – adja a megokolást: „hittel és szeretettel szünet nélkül magasztalnak”. Nem kell sírnia Máriának, mert Fia feltámadása után örömben lesz része. Íme, feloldódik az ellentét!

Még a nagyszombat fájdalmas és siralmas csendjében vagyunk. Nem lehetünk érzéketlenek a világ legnagyobb gonosztette láttán – hiszen „minden teremtmény félelmében elváltozott, látván téged, Krisztus Üdvözítőnk, a kereszten függeni” (napyönteki sztihira) –, ami Jézust a sírba juttatta. Jézus viszont Édesanyja „piétás” lelkébe (és a miénkbe is) csepegteti a gyógyírt: „ne sirass”, bár „Fiadat a sírban” látod. S még mielőtt megadná a vigasztaló indoklást, egy fontos tanítást közöl: „mag nélkül méhedben fogant Fiadat” látod a sírban. Azt, aki „az Atyától öröktől fogva

született” (*Hiszekegy*), férfiúi közreműködés nélkül.

S következik énekünkben a tényleges megokolás: „mert feltámadok, és megdicsőülök”. Hát ezért nem kell sírnia a fájdalmas Anyának! Szent Fia feltámad a saját erejéből és az Atya akaratából, amint a világba érkezése is az Atya akarata volt. Mind a szentírási helyek, mind a liturgikus szövegeink változtatják a saját erőt, illetve az Atya akaratát. A lényeg azonban: Jézus nem marad a sírban! Ezzel a vigasztalással oldja most és mindörökre a nagyszombat gyászatát.

Jézus feltámadása azonban nem öncélú, ahogyan egész földi életében sem a maga dicsőségét kereste. „Értünk, emberekért és a mi üdvösségünkért” vállalta a földi küldetését, melynek vége nem gyászos tragédia, hanem dicsőséges feltámadás. Amiben mindenkit részesíteni akar. Ezt tárja elénk a himnuszunk is: „mint Isten dicsőségbe emelem fel” azokat, akik az isteni üdvterv részeseivé akarnak lenni, és nem zárkóznak el előle. A himnusz itt egy további súlyos dogmatikai tanítást fogalmaz meg: a most még sírban fekvő Jézus „mint Isten” teszi ezt. A himnusz zárósora ismét az Istenszülőre irányítja a figyelmet: akik az Édesanyát szeretik, azok érdemlik meg a dicsőségbe való felemelést.

Végül lássuk a himnuszunk teljes szövegét: „Ne sirass engem, ó, Anya, látván mag nélkül méhedben fogant Fiadat a sírban; mert feltámadok, és megdicsőülök, s mint Isten dicsőségbe emelem fel azokat, kik téged hittel és szeretettel szünet nélkül magasztalnak.”

Ivancsó István

A hét liturgiája

C év

NOVEMBER 6., VASÁRNASZ, ÉVKÖZI 32. VASÁRNASZ (Lénárd, Kölni Krisztina, Leonardo) – 2Mak 7,1–2.9–14 (*Isten feltámasztja övét az örök életre.*) – 2Tessz 2,16 – 3,5 (*Erősítsen meg benneteket az Úr, hogy mindig a jót mondjátok és tegyétek!*) – Lk 20,27–38 vagy Lk 20,27.34–38 (*Krisztus a feltámadásban örök életet ad nekünk.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 593, Ho 227 – EE 143, Ho 122 – EE 596, Ho 152 – EE 189.

NOVEMBER 7., HÉTFŐ (Rezső, Csongor, Engelbert) – Tit 1,1–9 – Lk 17,1–6.

NOVEMBER 8., KEDD (Zsombor, Kál, Kolos) – Tit 2,1–8.11–14 – Lk 17,7–10.

NOVEMBER 9., SZERDA – A LATERÁNI-BAZILIKA FELSZENTELÉSE ÜNNEPE (Tivadar, Teodor) – Ez 47,1–2.8–9.12 (*Láttam a templomból fakadt vizet, és akikhez eljutott ez a víz, meggyógyultak.*) vagy 1Kor 3,9c–11.16–17 (*Ti Isten temploma vagytok!*) – Jn 2,13–22 (*Jézus saját teste templomáról*

beszélt.) – **Énekrend:** Ho 223 – EE 593, Ho 223 – EE 147, Ho 134 – EE 600, Ho 299 – EE 306. NOVEMBER 10., CSÜTÖRTÖK – Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító emléknapja (Réka, Avellinoi András) – Fille 7–20 – Lk 17,20–25. NOVEMBER 11., PÉNTEK – Tours-i Szent Márton püspök emléknapja (Atád, Tódor) – 2Jn 4–9 – Lk 17,26–37. NOVEMBER 12., SZOMBAT – Szent Jozafát püspök és vértanú emléknapja (Asztrik, Jónás) – 3Jn 5–8 – Lk 18,1–8. NOVEMBER 13., ÉVKÖZI 33. VASÁRNASZ (Magyar szentek és boldogok) – Mal 3,19–20a (*Az utolsó ítéletkor felkél az igazság napja: Isten megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.*) – 2Tessz 3,7–12 (*Krisztus követője azt vallja: Aki nem akar dolgozni, ne is egyék!*) – Lk 21,5–19 (*Semmi sem maradandó ezen a földön. Aki mindvégig állhatatos, az üdvözüli.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – EE 592, Ho 222 – EE 144, Ho 116 – EE 594, Ho 150 – EE 200.

„Szeretetet hoztam ide is”

Átadták a Mindszentyneumot Zalaegerszegen

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulóján, október 23-án Orbán Viktor miniszterelnök jelenlétében átadták Zalaegerszegen a Mindszentyneum – Mindszenty József Látogatóközpont muzeális kiállítóhelyét. Ez alkalomból beszélgetünk az új intézmény Mindszenty-kiállításának kurátorával, Kovács Gergellyel, a Mindszenty Alapítvány képviselőjével.

– A Mindszentyneum a Göcseji Múzeumhoz kapcsolódó önálló épületben nyílik meg, nagyon közel Mindszenty József egykori plébániatemplomához, ahol huszonöt évig szolgált. Milyen út vezetett a mostani ünnepélyes megnyitóig?

– Hét évvel ezelőtt kezdődött az együttműködés Zalaegerszeg Város Önkormányzatával és a projektvezető Ma-

– A tartalom a megrendelő önkormányzat kérése volt, fontosnak tartottuk azonban ennek a köztörténeti témának az elkülönítését a Mindszenty-kiállítástól. Egyrészt azért, hogy a II. emeleti külön kiállításban minél több üldözött személy emléke megjelenhessen, másrészt, hogy a két kiállítás különböző megközelítési módjai ne gyengítsék, hanem inkább erősítsék egymást.

– Nagy átéléssel mondja ezeket a szavakat; ennyire személyessé tudták tenni ezeket a kiállításokat?

– A Mindszenty-kiállításon minden műtárgy, kép, idézet, szöveg, a különböző terek és színek, valamint öt művészi installáció mind azt szolgálja, hogy bárki számára átélhetővé váljon Mindszenty bíboros életútja. Hogy ne csak egy különleges emberről, hanem sokunkról szólhasson ez a történet, azonosulni tudjunk vele. Az is igaz, hogy én mindig keresem a mélyebb tartalmát, a személyes igazságát Mindszenty bíboros és más szentek életének. Szeretem minél jobban megérteni, és így minél

a bíboros egy-egy életszakaszáról, így segítik a kiállítás teljesebb befogadását. Az első a szülői ház kertjéből vett földből sajtolt jelképes keresztelőkút, benne a felszentelt papi kezek megjelenítése, amiket édesanyjai ölelésként körül fog két felhangzó ének: a Mindenszentek és a *Loretói litánia* a szülőföldről származó néprajzi gyűjtésből.

A második installáció csak fényeket használ, melyek megidéznek egy templomi üvegablakot, egy úrnapi virágszönyeget két tárgy között. Az egyik Mindszenty bíboros sosem volt bíborpalástja, amelyet ő soha nem készített el magának – helyette egy püspök hivatkoztak rá az ellene szóló rágalmakban.

A fényszőnyeg ezt köti össze a már említett kerek Mindszenty térről, ahol Rieger Tibor gyönyörű máriaremetei szobrának gipszmintáján láthatjuk viszont ezt a krisztusi palástot. És itt archív hanganyagként felhangzik a kirakatperben az utolsó szó jogán mondott tanúságtétele: „Ma reggel ez az imádság jött az ajkamra: Uram, adj békét ezekben a napokban! Nem a közeli vagy távol-jövőben, hanem érdekes, ez az ősi imádság azt mondja: ezekben a napokban. Ezt a békét kértem az én Egyházamnak, amelynek szeretetét elhoztam ide is. Ezt a békét kértem a magyar államnak, amely iránt való engedelmisségemet megmutattam; s ezt a békét kérem a magam lelkének is.” Amikor kiválasztottuk ezt a hanganyagot, nem is sejtettük, hogy milyen szomorú aktualitása lesz ennek az imádságnak napjainkban, amikor a szomszédos Ukrajnában egy gyilkos háború zajlik.

– Ez az a bizonyos Mindszenty tér, ami összeköti a

hez. Az egyik a külföldön élő magyarok lelkipásztori szolgálatát bemutató félkörös teremben egy lugast idéz, azt az allegorikus fát, amelyről Mindszenty bíboros több alkalommal is beszélt: „Mindenkinek egy magyar falevél egy közös magyar fáról. Ezek a falevelek, a vihar akármennyire tépi őket egymástól, szeretetben mindig jobban kell közelíteni nekik egymáshoz.” És felidézi azt az „oázist” is, amelyre egyik titkára, Mészáros Tibor így emlékezett: „Mielőtt elindultunk volna (Amerikába), azt kérdezte tőlem a bíboros: ha Amszterdamban meggyünk át, nem lehet oda hívni a magyarokat? Egyórás szünetünk volt a repülőtéren. Aztán ahogy meggyünk az óceán fölé, egyszer csak azt mondja a bíboros: Milyen hamar eltelt ez az út! Persze ezt az amsterdami oázisnak lehet köszönni. Így hívta ő ezt a találkozózt. Csodálkoztam rajta, milyen jó lelkipásztori érzéke van, mennyire tudja, érzi azt, hogy mikor, mit kell tennie. Hajtja Krisztus szeretete. Úgy vették körül őt Amszterdamban, mint Szent Pált az eléje siető rómaiak. Minden feloldódott, békés öröm volt a repülőtéren.”

Az utolsó művészi installáció pedig egy gyönyörű, letisztult kápolna, melyben a mai egerszegi hívek hálaadó éneke hangzik fel, jelképeivel pedig Krisztus üres sírját és Mindszenty bíboros velünk élő lelki-szellemi örökségét hivatott megjeleníteni.

– Milyen egyedi tárgyak idézik meg a hitvalló bíboros alakját?

– A már említett gyönyörű bíborpalást-rekonstrukció az utókor tiszteletadását fejezi ki, akár az egész kiállítás jelképe is lehetne. A Mária Magdolna-plébániával közösen mutatjuk be Zalaegerszeg legjelentősebb liturgikus emlékeit, köztük a Mindszenty József által vásárolt úrmutatót és a legnagyobb ünnepeken viselt római szabású máriás miseruhát.

Különleges emléke a tárlatnak a Veszprémből kölcsönözött és az 1938-as eucharisztikus kongresszus Hősök terei oltárdíszei közül fennmaradt nagyméretű Szent Margit-textilkép. A különlegességek közé tartozik a kalandos úton megmaradt és a közelmúltban az alapítvány tulajdonába került íróasztal is, mely a bíboros

követségi oltáraként szolgált. De állandó letétbe helyeztük itt a Mindszenty-hagyaték legértékesebb textilemlékeit is: egy gyönyörű hímzésű édesanyai kendőt, az 1945 és 1948 között, valamint 1956-ban használt télikabátot, egy '56-os magyar zászlót, az egyik legsebbebb emigrációs miseruhát és a Szent VI. Pál pápától 1971-ben ajándékba kapott bíborosi kabátot, a teljes emigrációs városkulcsgyűjteményt és a bíboros arcáról készült halotti maszk márvány másolatát.

– Mi a fő üzenete az életút-kiállításnak, amit közvetíteni szeretnének?

– Nagyon kiforrottnak érzem ezt a most megnyíló kiállítást. Önmagában már az is izgalmas, hogy nagyon kevés olyan szentünk vagy nemzeti hősről van, akiknek egy teljes életút-kiállítást szentelünk. Fontos volt számunkra, hogy a sok érdeklődő és zárandok mellett megszólítsuk vele azokat a zalaegerszegieket is, akiknek a felmenőikért Mindszenty annyi mindent tett negyedszázados városplébánosi működése idején, és akik ennek ellenére már csak hazug rágalmon keresztül, befejeztítve ismerhették meg az ő alakját. Pedig életútjának zalaegerszegi szakaszára is igaz a tőle vett idézet, amely a Mindszenty-kiállítás alcíme lett: „Szeretetet hoztam ide is!”

A maga módján, a saját stílusában, minden fiatalkori túlzása és hiányossága ellenére szeretetet hozott Zalaegerszegre is.

A másik fő üzenete, mondanivalója a kiállításnak, hogy milyen egy Istenre alapozott élet és annak a jelenünket is gazdagító közösségi hatása. Reméljük, hogy a Mindszentyneum – melynek nevét a bécsi Pázmáneum ihlette – és benne a két most megnyíló kiállítás méltó folytatása lesz Mindszenty József huszonöt évnyi plébánosságának, és méltó hordozója lelki-szellemi örökségének.

Nagyon lelkes és elkötelezett az a csapat, mely a ház működtetésére Csengei Ágota vezetésével szerveződött. Már most nagyon gazdag az őszi programkínálat, és sok közös tervünk is van az elkövetkező hónapokra, évekre. Erdemes lesz tehát figyelni a Mindszentyneum honlapját és Facebook-oldalát.

Szalontai Anikó
Fotó: Mindszentyneum;
Magyar
Kastélyprogram Kft.,
Bicskei József

gyar Kastélyprogram Kft.-vel, akik alapítványunk szakmai segítségét kérték egy Mindszenty-központ létrehozásához. Igent mondtunk a felkérésre, mert a Mindszenty-tisztelet alakulása szempontjából nagyon fontosnak tartjuk, hogy a kiemelt zárandokhelyszínek szellemisége igazodjon ahhoz az egyházi megközelítéshez, mely a hitvalló bíboros boldoggá és szentté avatását a leginkább szolgálja. Ennek garanciáját láttuk abban, hogy az alapítvány stratégiai partnerként, a kiállítandó tárgyak túlnyomó többségének kölcsönzőjeként és a történész szakmai munka koordinátorként, mint alvállalkozó bekapcsolódott a projektbe; ez tette lehetővé az én kurátori munkámat is.

Nagyon jó csapat szerveződtött Soós Viktor Attila és Balogh Margit történészek, Bulbuk Zsuzsanna és N. Kis Tímea művészettörténészek társkurátori, illetve szaktörténész részvételével, belsőépítész és más szakterületek kiváló képviselőinek közreműködésével. Közös gondolkodva először meghatároztuk a közel ötszáz négyzetméteres Mindszenty-kiállítás szellemiségét, aztán a konkrét tartalmak összeállítását.

– A Mindszenty-kiállítás mellett a kommunista egyházüldözés évtizedeit bemutató kiállítás is megnyílik. Ez kezdetől része volt az elképzeléseknek?

Így született meg egy izgalmas történeti tárlat és a mi I. emeleti kiállításunk, melyben egy különleges életútra, a történelem és egy kiemelkedő személy találkozására, és Mindszenty bíboros lelkiségére fókuszálhattunk. A két, egymást kiegészítő kiállítás alapján a látogatók egységes képet kaphatnak egy nehéz korszakról és egy érdekes történelmi személyiségről. Ezt a kapcsolatot átélhetővé tettük azon a ponton, mely a két emelet és a két kiállítás fő színtere: a római Santo Stefano Rotondo-templom által ihletett Mindszenty tér. A mi kiállításunkban ez a Devictus vincit (Legyőzve győz) gondolat művészi megjelenítése, Mindszenty bíboros kálváriájának és Krisztusba öltözésének jelképes tere. De felfelé kapcsolódik a II. emeleti kiállításhoz is, ahol a fénylő arany fal külső palástján az üldözött egyháziak és világiak képei kaptak helyet. Ugyanakkor onnan le lehet tekinteni az I. emelet Mindszenty terébe, ahol annak a főpásztnak állítunk emléket, akinek az áldozatvállalásából sok üldözött sorstárs erőt merített, hiszen „nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint (aki) életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

valóságghűbben bemutatni őt. Úgy érzem, ez segít közelebb vinni őt azokhoz is, akik lelkiileg esetleg távolabbról érkeznek a kiállításba. Hiszen az ő sorsa is tele van valódi, érzelmileg mélyen átélhető helyze-

tekkel, pont ezért lehet érdekes az ő és más szentek életpéldája.

– A kiállítás elemei között említett öt művészi installációt. Ezeknek mi a szerepe?

– Az installációk megszületése szintén egy izgalmas, többéves munka eredménye, mások mellett Bukta Norbert és Rácz Lőrinc barátaimmal. Szabadon értelmezhető összegzett benyomásokat adnak

„Új életre hívsz!”

30. országos találkozóját tartotta a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás

A Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás 30. Országos Találkozóját a Kaposvár Arénában rendezték meg október 22-én. A délelőtti folyamán Mijo Barada, délután Josip Lončar tartott előadást. Az esemény zenei szolgálatát Csiszér László, Flach Ferenc és zenésztársaik végezték. A zárómisét Varga László kaposvári főpásztor mutatta be.

ra a gyermekeidnek, hogy jobb lett volna, ha elvetetlek, mint hogy megszülettek? – Tegnap reggel – válaszolta. Akkor hallotta meg, hogy mi is az, amit évek óta mondogat. A legrosszabb átkok azok, amelyeket a szülők mondanak ki a gyermekeikre vagy a házastársak egymásra.

Tanuljátok meg mindennap áldani egymást! Áldjátok meg minden személyt, akivel találkoztok! Kérjétek Isten áldását a gyermekeikre, minden utatokra! Legyetek fáradhatatlanok az áldásban! Minél többet áldjátok az embereket, a dolgokat, annál erősebb lesz a kegyelem bennetek” – hangsúlyozta Mijo Barada.

A délután folyamán a szintén horvát Josip Lončar az evangelizációról beszélt tanításában. Mennyi emberrel lennétek elégedettek, hogy megtérítétek őket életek során? – tette fel a kérdést. – Mit gondolsz, mit vár el tőled Isten? Egyet, tízet, százat, vagy ezret? Mit gondolsz, mi a te teljesítményed, amit el kell érned? Mit gondolsz, mennyi embert sikerült eddig megtérítened? Vajon Isten valóban elvárja, hogy megtérítsünk ezer em-

hogy egyet már sikerült megtérítened, akkor miért állnál le? Egyszer megkérdeztem a Szentlelket, melyik a legjobb evangelizációs módszer az egyszerű emberek számára. Ekkor a Lélek megmutatta a talentumokról szóló példabeszédet. Azt is megmutatta: lehet, hogy egy kicsit félreértelmezzük ezt a példabeszédet. Kérdés, hogy bizonyos talentumaink valóban talentumok-e.

Egyesek úgy gondolják, a talentum az, ha valaki szépen zenél, énekel vagy prédikál. Vagy bármi más, amivel jól tud evangelizálni. De ha itt van valaki, aki egész életében énekel és dicsőíti az Urat, akkor még milyen talentumot kapott ezenfelül? Abban az időben a talentum hatalmas pénzösszeg volt. Mi az, ami a mi értékünkben ilyen nagy értékű?

Amerika különböző keresztény közösségeiben végeztek egy kutatást. Mintegy száznegyvennégyezer embertől kérdezték meg: mi az, ami miatt elkezdte hinni Jézus Krisztusban? Melyik volt az a pillanat, mikor valóban elkezdte hinni? Amikor kiértékelték az eredményeket, megdöbbentek. A megkérdezettek több mint hetvenöt százalék azt válaszolta, hogy a barátja vagy rokona tanúságtétele által kezdett hinni. Nehéz élethelyzetben volt, s ebben az élethelyzetben valaki tanúságot tett a saját hitéről és arról, miként tapasztalta meg az élő Istent. Ezek a talentumok. Azok a tapasztalatok, amelyek miatt elkezdtek hinni.

másnak lett volna ilyen jellegű tapasztalata. Életemben rengeteg emberrel találkozol. Lesznek olyanok, akik nehéz élethelyzetben vannak. Amikor elkezdesz nekik beszélni a te talentumodról, istentapasztalatodról, gondold bele, hogy miként fog hatni a tanúságtétele a reményvesztett, emberekre! Azokra, akik nem hisznek abban, hogy Isten valóban létezik.

Amikor a tapasztalatod mondd el a másoknak, ő tudja, hogy nem hazudsz. S mikor tanúságot teszel, a Szentlélek veled van” – fogalmazott Josip Lončar.

Az eseményt lezáró szentmisét Varga László megyéspüspök celebrálta. A főpásztor a szentmise elején felidézte: az újonnan épült Kaposvár Arénát pár éve áldotta meg. Akkor az áldás szövegében elhangzott, hogy legyen a sport és kulturális események mellett az imádság helye is a Kaposvár Aréna. Rámutatott, hogy azóta már a második nagyszabású egyházi eseménynek ad otthont az épület.

A főpásztor prédikációjában a békét állította a középpontba. „Körülöttünk háború dúl, s a szívünkben is csatát ér van. Minden szentmisében elhangzik a mondat: »békesség veletek!« S minden szentmisében elhang-

húsvétkor és a találkozáskor tanítványait: »békesség nektek!« Mikor ezt kimondta, akkor a tanítványok féltek. A zsidóktól való félelmükben zárva tartották az ajtókat. Jézus azonban ájtott a falakon: a zárt ajtó sem okozott akadályt számára.

A feltámadt Krisztus nem szereti a falakat, melyeket a szívünkbe építünk. A harag, a gyűlölet, az ítélkezés, az előítélet és a megosztottság falait. A feltámadt Krisztus szeretne átjönni ezeken a falakon, hogy a szívünkbe adhassa békéjét. Az Úr békéje az ajándék, amit a feltámadt Krisztus ingyen odaad mindenkinek.

Miben áll a békéje, s miként szüntette meg a megosztottságot? Hogyan bontotta le a falakat? Az Ő békéje abból az áldozatból fakad, melyet szentmiséről szentmisére megismétel. Az önmagát önként odaajándékozó Szeretet békéje az osztályrészünk minden szentáldozáskor. Azért adja ezt a békét, hogy mi átalakuljunk krisztusivá, miként a kenyér és a bor átváltozik az Ő testévé és vérévé. A szentmise után vigyük a békét a világba, amely ebből a szeretetáldozatból fakad” – fogalmazott a főpásztor.

A szentmisét követően, a jubileumi találkozó apropóján Végh Zoltán, a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás vezetője adott hálát az elmúlt találkozóért. Felidézte: a Megújulás első országos találkozójának főszerzője Marik József volt, majd Gorove László lett a Karizmatikus Megújulás elnöke. Őket követte Bartha Angéla, Kunszabó Zoltán és Végh Zoltán, akik a színpadon osztották meg az elmúlt találkozókkal kapcsolatos emlékeiket.

Az idei országos találkozó szervezésében a Kaposvári Irgalmasság Háza és a Joppé Evangelizációs Központ működött közre. Az előadásokról és a szentmiséről készült videofelvételek hamarosan megtekinthetők lesznek a Kaposvári Egyházmegyey YouTube-csatornáján.

Forrás:
Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk

Mijo Barada:
Ha a szeretet, jószág
szavait mondjuk ki,
akkor a Lélek áll mögöttem

reggeli dicsőítés végére már érezhető volt, hogy az egység, a szeretet és öröm Lelke tölti be a teret.

Délelőtt a horvát Mijo Barada tartott előadást. – Istennek csodálatos terve van az életünkkel. A probléma, hogy mi nem fogadjuk el ezt a tervet – kezdte tanítását, majd egy fiatal férfi rákos megbetegedéséből való gyógyulásáról beszélt. A gyógyulás kapcsán elmondta: Jézus mindig tesz csodákat ott, ahol az emberek hisznek. Ott, ahol megengedik, hogy megdicsőüljön és megmutassa mindenhatóságát. Minden szavunknak szellemi háttere van. Ha a szeretet, jószág szavait mondjuk ki, akkor a Lélek áll mögöttem. Ha átkokat mondunk ki, akkor emögött a démoni világ áll, s rombolóan hat – fogalmazott, majd egy ezzel kapcsolatos élményét osztotta meg tanításában.

„Egy édesanya jött el a lelkigyakorlatomra, s azt mondta: Mijo, a mi családunkat valaki megátkozta, s ezt megerősítette egy exorcista atya is. Biztos azért, mert féltékenyek ránk a szomszédok, van egy hotelünk, ami re irigyek. Azt válaszoltam, hogy nem. Ön az, aki átkozódik. Megkérdeztem tőle: mikor mondatad utoljára a férjednek, amikor megharagudtál rá, hogy átkozott legyen a nap, amikor hozzád mentem? – Tegnap – mondta a nő. Mikor mondatad utolj-

bert? A világ már rég megmenekült volna, és mindenki üdvözült volna, ha ez így lenne.

Valaki azt mondta, ha csak egy embert megtérítesz, akkor megmentetted a lelked. De ha olyan jól megy,

Ha van ilyen tapasztalatod, akkor egy hihetetlenül jó eszközöd van arra, hogy kereskedj, vagyis evangelizálj. A legtöbb ember azért hagyja el az egyházat, mert nincs élő tapasztalata, s még azt sem hallotta, hogy

zik: »az Úr békéje legyen veletek mindenkor!« És minden szentmise azzal ér véget: »menjete békével!«

A feltámadt Krisztus titokzatos teste vagyunk. Mi, az Egyház. A feltámadt Krisztus ezzel köszöntötte

Átadták a Szent Gellért-díjakat Székesfehérváron

A Székesfehérvári Egyházmegye hitoktatói számára október 15-én szakmai napot rendeztek Székesfehérváron, a Szent István Hitoktatási és Művelődési Házban. A rendezvény keretében adták át az idei egyházmegyei Szent Gellért-díjakat.

Spányi Antal megyéspüspök köszöntötte a megjelent csaknem száz hitoktatót a szakmai napon, amit immár nyolcadik alkalommal rendezett meg az egyházmegye.

A főpásztor köszönetet mondott a hitoktatóknak a nehéz időszakban végzett munkájukért. Hangsúlyozta, hogy hálásnak kell lennünk azért,

hogy bemehetünk az iskolákba. A katekéta életével, munkájával, jelenlétével példát mutat a rábízott gyermekeknek. Felelősségteljes munka ez, amelyet örömmel kell végezni, hogy beleégyjen a gyermekek szívébe, lelkébe, amit hallanak, amit tanítanak nekik, és hogy hazavi-gyék családjukba, ahol az tovább működik.

A köszöntő után a püspök átadta a Szent Gellért-díjakat. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által alapított, a katolikus közoktatásban vég-

zett kiemelkedő munka elismeréseként adományozott díjat 2020-tól nemcsak egyházi fenntartásban működő intézményekben tanító pedagógusok, hanem hitoktatók is megkaphatják.

Ezüst fokozatú elismerésben részesült Herczegné Kutasi Ilona hittanár, aki több évtizede oktat és koordinálja a hitoktatói feladatokat Tata-bányán. Arany fokozatú kitüntetést kapott Képli Mária hittanár, aki több mint negyven éve van a pályán és szaktanácsadói feladatokat

is ellát a Székesfehérvári Espereskerületben.

A díjátadást követően szakmai tájékoztatókkal folytatódott a program.

Az egyházmegyében a statisztikai adatok igen kedvezően alakultak az elmúlt években: hit- és erkölcsoktatásban 14 436 gyermek; fakultatív oktatásban 2516 gyermek; egyházi iskolákban (saját fenntartású és más felekezeti intézményekben) 4987 gyermek kezdte meg idén a tanévet. Ez összesen 21 939 gyermek nevelését, oktatását jelenti. Az egyházmegye fenntartásában immár huszonegy intézmény működik.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Semegi József

Az Egyház a világ nehéz helyzetei felé fordul

Interjú Mario Grech bíborossal a szinodalitásról

(Folytatás az 1. oldalról)

Isten egész népét meghallgatja az Egyház, a lelkipásztoraik vezetésével. Augusztus közepén a szinodusi titkárságon megkaptuk a jelentéseket majdnem minden püspöki konferenciától: 114 püspöki konferencia közül csak kettő nem küldte el. Most dolgozunk az anyagon, amelyet Isten népe ránk bízott, és egy hét múlva közzétesszük ennek a munkának az összegzését is. Ez a dokumentum a folyamat második szakasza számára készül, amikor a földrészek püspöki konferenciái ülnek össze. Magyarország az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa tagjaként vesz részt Prágában ezen az ülésen.

– Ferenc pápa szándéka szerint a folyamat alapja a meghallgatás. Mít tapasztalt, milyen gyümölcssei vannak a meghallgatásnak?

– Sok gyümölcs van, amelyek közül csak néhányat emelnék ki. Először is azt, hogy Isten népe tudatára ébredt annak, hogy hallgathatja a hangját az Egyházban. A püspöki konferenciák jelentései közül sok kiemeli, mennyire meglepődtek és csodálkoztak az emberek azon, hogy az Egyház mindenkit meg akar hallgatni. Ez már a szinodus gyümölcse, és remélem, így folytatódik majd, hiszen éppen ez a szinodusi út: együtt járunk, és igyekszünk meghallgatni egymást. Ferenc pápa 2015-ben, a püspöki szinodus megalapításának 50. évfordulója alkalmából mondott egy máig fontos beszédet. Ebben kiemelte, hogy mindannyian igyekezzünk meghallgatni egymást: Isten népe, a püspökök és Róma püspöke is.

Amikor azt mondjuk, hogy hallgassuk meg egymást, az nem annyira a vélemények, az egyéni nézőpontok meghallgatásáról szól. A másik embert meghallgatva meghallhatjuk a Szentlélek hangját.

Meg vagyunk kereszttelve, bérálkoztunk, mindannyian megkaptuk a Szentlelket. A Lélek nem alszik, de szüksége van mindannyiunk ajkára, hogy hallassa a hangját. Ha meghallgatásról beszélünk, akkor az érem másik oldalaként beszélünk kell megkülönböztetésről is, hogy a sok hang közül ki tudjuk választani a Lélek hangját. Ez a feladat a lelkipásztorok vállára nehezedik, az ő szolgálatuk része az is, hogy meg tudják különböztetni egymástól a sokféle hang közül, hogy mi az Úr akarata. Nem arra kell várunk, hogy véget érjen a püspöki szinodus, amelyet a Szentatya éppen most meghosszabbított. A püspöki konferenciák jelentései már olyan anyagok, amelyek alapján a helyi egyházak munkához láthatnak: remélem, hogy a munka folytatódik a plébániákon, az egyházmegyékben. A meghallgatás munkája folytatódik, itt, Magyarországon is ez derült ki: amikor a püspökökkel beszéltem, többen elmondták, hogy Isten népe ezt szeretné. Ez nagyon pozitív tapasztalat számomra, a szinodus gyümölcse. Jó, ha ebben az irányban haladunk előre.

– Mit jelent ebben az értelemben Isten népe: sokféle ember, olykor nagyon különböző élettapasztalatokkal?

– Amikor Isten népéről beszélünk, nem szűkíthetjük le a Katolikus Egyházra, és még általánosságban az egyházra sem, a maga ökumenikus dimenziójában. Az egyház hatá-

rain túl is vannak egyházas magvetések, és ott van a Szentlélek is. Isten népe az egész emberiség, Isten minden emberrel együtt akar járni az úton. Aztán rajtunk áll, adunk-e neki helyet. És ahogyan a Szentatya mondja, rajtunk áll, hogy nyitott füllel és nyitott szívvel hallgassunk meg másokat. Sokszor elámulok, amikor meghallgatok embereket. A Lélek tartogat megkezdéseket, de sokszor el van rejtve. A meghallgatás gyakorlása azt is jelenti, hogy rá tudunk csodálkozni Isten kegyelmének jelenlétére a mai világban. Sajnos a média világa nem figyel Isten jelenlétének ezekre a jeleire. Nekünk kell hangosan beszélünk erről a szeretetről, amelyet Isten az emberek szívébe ültetett.

– Isten népe nehéz időköt él, a világjárvány, a háborúk, a menekültválság sújtja. Hogyan lehet az Egyház a remény jele?

– Gondviselészerű, hogy a Szentatya éppen most hív minket arra, hogy szinodális egyház legyünk, hogy növeljük a közösség lelkiséget. Azt mondja Ferenc pápa: senki nem üdvözlül egyedül. A világjárvány, a háborúk, a gazdasági válság idején igyekeznünk kell megerősíteni az emberi kapcsolatokat. A közösségben van az erő ahhoz, hogy szembenézzünk ezekkel a kihívásokkal, és hogy jobban megismerjük az Isten akaratát. Fontos az egyéni szintű megkülönböztetés, de emellett nagy jelentősége van az egyházi szintű megkülönböztetésnek is.

– Egy szinodális tapasztalatokkal megerősödött Egyház jobban felel meg a hangját egy igazságosabb világ érdekében?

– Ez Isten akarata, és ő segít, hogy meglássuk, hogyan tudunk valóságosan hozzájárulni egy olyan társadalom építéséhez, amely valóban tiszteltben tartja az ember méltóságát, amelyben béke és igazságosság uralkodik, amelyben befogadják a szegényeket, szeretik a menekülteket. Ha sikerül ebben a családis lelkületben élni, akkor meg tudjuk osztani egymással a dolgainkat. Mindenkinek van valamije, amit meg tud osztani, ami gazdagíthatja a másikat.

– A pannonthalmi ökumenikus konferencia előtt beszélgetünk. Mennyire része a szinodális folyamatnak az ökumenikus dimenzió?

– Már a II. Vatikáni Zsinat nyomán a részévé vált, és a korábbi szinodusokra is mindig meghívást kaptak a más felekezetekhez tartozó testvéreink. A szinodális út első szakaszában azt is kértük a püspököktől, hogy hallgassák meg ezeket a testvéreinket, akik nincsenek teljes egységben velünk, mert tőlük is sokat tanulhatunk, és már tanulunk is. Két szintje van az ökumenének, ahogy a Szentatya mondja: az intézményes és a hétköznapi életben természetesen megvalósuló ökumené, amit én nagyon szeretek.

– Mivel járul hozzá a szinodális folyamathoz a monasztikus hagyomány, amely szintén helyet kap a pannonthalmi konferencián?

– Mielőtt a pápa megnyitotta a szinodusi folyamatot, levelet írtam minden monasztikus közösségnek, az imádságaikra bízam a szinodust. Mert a szinodus a Szentlélek megtapasztalása, és a lelki dimenzió nélkül nem is létezik.

Továbbra is arra kérem a közösségeket, támogassák imáikkal az Egyházat ebben az időszakban. Emellett a szerzetesek, szerzetesnők eleve szinodalitásban élnek. Szent Benedek azt tanácsolta az apátnak, hogy hallgasson meg mindenkit, a legfiatalabbat is, aki utolsóként érkezett. Szent Benedeknek ezt a reguláját az egész Egyház gyakorolni akarja, mindenkit meg akar hallgatni, mindenki hozzájárulhat a növekedéséhez.

– Hogyan képzei el a jövő Egyházát?

– Szinodális Egyháznak. Tapasztalatból tudjuk, hogy nem könnyű együtt járni, nem könnyű teret adni mindenkinek. A Szentatya azt mondja, mindannyiunknak szükségünk van a szinodális megtérésre. Meg vagyok győződve róla, hogy ha az Egyház befogadja ezt a mennyből jövő ajándékot, jobban megismeri önmagát is. Mert a szinodalitás az Egyház természetéhez tartozik.

Azt hiszem, hogy ahogyan az Egyház egyre inkább, minden szinten szinodálissá válik, úgy fordul egyre inkább a világ nehéz helyzetei felé Isten szavának fényénél.

– Személyesen is voltak különleges tapasztalatai a szinodális folyamat során?

– Nagyon sok ilyen pillanat volt, sok tapasztalat megérintett. Idén nyáron például Guatemalaiban voltam, és egy nap a plébános, aki a kísérlő volt, elvitt egy közösséghez a periferiára. Két óra autóval, két óra gyalog, mert nincsenek utak a dzsungel szívébe. Ott találkoztam egy maja közösséggel, amely tele volt lelkesedéssel, az Urat ünnepezték, meglepő módon, nagyon életteli módon tettek tanúságot a szinodalitásról. Mindig a szívemben marad ez a tapasztalat.

– Hogyan vehet részt ebben a szinodusi munkában a média?

– A kommunikáció nagyon lényeges. Kétirányú szolgálat, segíti az Egyházat, hogy megmutassa önmagát, és abban is, hogy megértse a világot, a hétköznapi életet. Ez különösen fontos az evangelizáció szempontjából. Hiszen ahogyan Ferenc pápa mondja, a szinodális egyház nem önmagára vonatkoztat mindent, hanem egy világba kilépő Egyház.

Akkor az Egyház eltelik lelkesedéssel, képes lesz örömmel hirdetni Jézust a világban, képes lesz kiállni a világ útke-resztződéseibe, és segíteni, hogy az emberek kapcsolatba kerüljenek az Úrral.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

A gyermekek védelméért

Az Egri Főegyházmegye lelkipásztorainak értekezlete

A gyermek- és ifjúságvédelem volt a fő téma az Egri Főegyházmegye lelkipásztorainak értekezletén október 24-én az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem kápolnájában.

A program bevezetőjeként Lóczi Tamás, az egri Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság (EKIF) elnöke tartott rövid ismertetőt a tanév mottója – „A szentmise a család erőforrása” – értelmezéséről, és felidézte, milyen gondolatokat osztott meg az intézmények vezetőivel erről.

Czapkó Mihály érseki titkár az Egri Főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi szabályzatáról szólva elmondta, minden egyházmegyében létrejött egy olyan testület, amely az abúzusos esetek anonim bejelentéseivel foglalkozik. A dokumentumot, amely több más téma mellett a helyes eljárásrendet is ismerteti, a hiányosságokat felismerve készítette az Egyház, Ferenc pápa apostoli levelének buzdítására.

Németh Zoltán osztályvezető úgy fogalmazott: a fő cél a prevenció, a szexuális, fizikai és lelki bántalmazás megelőzése.

Ternyák Csaba egri érsek rámutatott: széles körű problémáról van szó, amely nem csak a papságot illeti; a világ tele van visszaélésekkel. A Szentsektől megfelelő útmutatásokat kapnak az egyházmegyék a témában, amelynek fontosságát már II. János Pál pápasága idején felismerték, és intézkedéseket is tettek.

Az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő intézményekben húszezer fiatal tanul, ezért szükséges időről időre felhívni a pedagógusok és az iskolai dolgozók figyelmét arra, hogy a gyermekek a mi legdrágább kincseink – emelte ki a főpásztor. Hozzátette: az egyetemi hallgatók körében is ismertté kell tenni a vonatkozó szabályozást, előírásokat.

Az előadáson az is elhangzott, hogy a gyermekek mellett a sérülékeny, sebezhető felnőttekre is figyelmet kell fordítani.

Forrás: Egri Főegyházmegye

Együttműködési megállapodás zsidó szervezetekkel

Együttműködési megállapodást kötött egymással a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kara (PPKE BTK), a Magyarhoni Zsidó Imaegylet (ZSIMA) és a Barankovics István Izraelita Műhely Egyesület október 20-án Budapesten.

Az együttműködés keretében a felek megegyeztek abban, hogy partnerségre lépnek a béke előmozdítására a válások közötti párbeszéd erősítésével, aminek érdekében összehangolják a PPKE BTK, a ZSIMA és a Barankovics Izraelita Műhely által folytatott tevékenységeket, elsősorban

az oktatás, a tudomány és az azok eredményeire építő társadalmi szolgálat terén.

A dokumentumot Birher Nándor, a PPKE BTK dékánja; Róna Tamás, a ZSIMA elnöke, valamint Weisz Péter, a Barankovics Izraelita Műhely elnöke írta alá.

A felek a dokumentumot a bölcsészettudományi kar budapesti székhelyén, a Sophianumban látták el kézjegyükkel, a *Zsidóság és kereszténység* című konferencia keretében.

Birher Nándor így nyilatkozott a megállapodásról: „Egy ellenséges világban ne azt keressük, ami elválaszt, hanem azt, ami összeköt bennünket. Ezért nem lehet kérdés, hogy össze kell fognunk az emberibb jövőnk érdekében.”

Róna Tamás a megállapodás lényegét a testvéregyházakkal folytatott közös gondolkodásban látja. Mint mondta, nagyon fontos, hogy a keresztény és a zsidó egyház közös üzenetét a következő generáció számára elérhető távolságba lehessen hozni. „Ha önmagunkban egyedül fogalmazunk meg erkölcsi és morális üzenetet, az a vastagabb falakon már nem megy át. Am ha ezt közösen tesszük, az a legvastagabb falakon is áthatol” – fogalmazott.

Weisz Péter elmondta, hogy a zsidó és katolikus keresztény vallást képviselőknak kölcsönösen el kell fogadniuk és meg kell ismerniük egymást, hogy a szeretet parancsa érvénybe léphessen és érvényben maradjon. „A hívó ember nyitott, elfogadó és toleráns, éppen ezért együtt kell üzenetet küldeni a jövő generációjának” – hangsúlyozta a Barankovics Izraelita Műhely elnöke.

Forrás és fotó: PPKE BTK

Ifjúsági találkozóra hívták és várták október 22-én a Pannonhalmi Főapátságba a Kárpát-medence keresztény fiataljait. A találkozón, melynek az imádság adta a ritmusát, jelen volt és tanítást mondott a taizéi közösség vezetője, Alois testvér is.

Több mint négyszáz fiatal gyűlt össze Szent Márton hegyén ezen az október végi szombaton. Az Úrhoz szóló hangos, ujjongó énekük és imájuk délelőtt, délben és kora este a bazilikából. A kapuvári Ars Camerata kórus és a pannonhalmi bencés diákok adták az erre az alkalomra szerveződött kórus és a zenekar magját.

Az Isten jelenlétében, az Isten szavára való figyelésben töltött nap ritmúsát az imádságok, valamint az imaalkalmak közötti idők – kiscsoportos megosztások, műhelymunkák, szabadidők – adták, ahogy az imádságokat a kimondott szó, az énekhang és a csend ritmusa tagolta, szervezte, építette.

Ezeket a találkozókat, szervezzék bár őket a „forrásnál”, Taizében vagy Európa bármely nagyvárosában, tartsanak bár több napig vagy hívják egyetlen napra a fiatalokat, mindig a „bizalom zárándokútja” elnevezéssel illetik. Így volt ez Pannonhalmán is: Isten gyermekeinek szabadságára hangolta ez a szombat a jelenlévőket, és arra, hogy a béke, a bizalom és a kiengesztelődés építői legyenek a világban.

Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát köszöntőjében kivételesnek nevezte ezt a napot a főapátság ezeréves történetében. Mint mondta, Magyarország minden egyházmegyéjéből és minden református és evangélikus egyházkerületből érkeztek fiatalok a találkozóra, sőt a határokon túlról is.

Az ősi monostornak küldetése van a világ felé – folytatta a főapát. – A védőszent, Márton a fiatalságát töltötte ezen a vidéken: itt küzdött a hitéért, itt kereste a hit útját. Hogy a jelen lévő fiatalok közül is talán sokan így vannak most itt. Hitetekkel, vágyaikkal, kihívásaikkal – melyeket elhoztatok ide, s melyekkel kapcsolatban talán sokszor meg nem értést tapasztaltok, talán úgy érzitek, nagy és szép céljaitok, képességeitek nincsenek összhangban a környezetetekkel, és értetlenséget, meg nem értést tapasztaltok. Ne csügged-

jetek! Szent Márton példát ad: ahová a Gondviselés helyezte, ott tett tanúságot az igazságról, oda ment és ott maradt, ahova az Isten rendelte.

Jézus a mi életünk, erőnk és békénk. Ezért nincs mit félnünk – zárta köszöntő és buzdító szavait Hortobágyi Cirill a jól ismert és a reggeli imádság elején már elhangzott taizéi éneket idézve.

Alois testvér, a taizéi közösség perjele miután megköszönte, hogy a pannonhalmi monostor megnyitotta kapuit a fiatalok számára, felidézte, hogy II. János Pál liturgikus emléknapija van éppen. A Szentatyá, mikor Taizébe látogatott, azt mondta, forráshoz érkezett. S amikor itt járt, Pannonhalmán, ugyanezt a metaforát használta. „Mi is szeretnénk most itt, a forrásnál időzni” – tette hozzá Alois Löser.

Péterhez hasonlóan, aki egyszer már kivetette hálóját, de nem fogott semmit, napjainkban mi is sok reménytelenséget, sok nehéz helyzetet érezhetünk magunk körül. Éjszakát, melyben egyedül vagyunk, melyben nincs remény – folytatta a perjel, immár az elhangzott evangéliumi szakaszra irányítva gondolatmenetét. – De Jézus most is azt mondja, nekünk is, hogy ne adjuk át magunkat a csüggedésnek. Mozdásba kell lendülnünk! Ti, akik eljöttetek ma, ezt már meg is tettétek.

Mert a Szentlélek akkor tud megérinteni, ha mozgásba lendülünk. És akkor csodákra képes.

Jézus belépett Péter életébe ebben az éjszakában, és megváltoztatott mindent. Pétert

persze félelemmel töltötte el, mikor tudatosult benne, hogy Jézus belépett az életébe. Szent rettenetet érzett, nem érezte méltónak magát. „Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok.” Saját magával szembesült, ez veszélyesebb, nehezebb tulajdonképpen, mint a külvilág nehézségei. De Jézus nekünk is ezt mondja: „Ne félj!” Fontos, hogy meghalljuk Krisztusnak ezt a szavát, mikor bűnösnek érezzük magunkat. Ne magunkra hagyatkozunk, hanem Jézusra! Bizuk magunkat egészen órá – biztatta az összejűltöket Alois testvér.

Nehéz volt ez Péter számára is, egészen Krisztusra bízni magát. De kicsoda választ kapott a bizalomra: „Emberhalásszá teszlek.” Az Egyháznak szüksége van mindannyiunkra. Ki kell lépni, fölmutatni a szeretetet és közösséget otthon és kifelé, a világ felé is. Belépni mások életébe – ahogy Jézus belépett Péter életébe.

Hogyan álmodtok az egyházzal? Milyen egyházzal álmodtok? – hangzottak a kérdések a pannonhalmi bazilikát megtöltő fiatalok számára. – Jézus hív, ahogy Pétert. Válaszoljunk bizalommal.

A reggeli imán az Úr szavára másodsor is kivetett hálól, Péter apostol félelmet eláruló szavai és az Úr válasza – Ne félj, ezentűl emberhalász leszel – kerültek a középpontba. Ezek mentén keresték aztán a résztvevők a hittel kapcsolatos kérdéseikre a válaszokat, csoportbeszélgetések, megosztások keretében.

A délutáni műhelybeszélgetések alkalmat adtak a fiatalok számára, hogy a mai világ és az Egyház életét meghatározó kérdésekről gondolkodjanak együtt. Az egyik csoportban az imádságról, máshol a szinódusról esett szó, megint máshol *Béke és igazság* cím alatt a háború és a menekültválság égető kérdé-

szelgetett. A Bakonybélből érkezett Ignác testvér a napraforgó képét hozta szemléltető példál arra a kérdésre, mi az imádság. A napot, a meleget keresve forgó virághoz hasonlít az imádság gesztusa: hangolódás, a figyelem finomhangolása az Istennel való kapcsolatra; arrafelé figyelés, ahonnan az Isten meg akar lepni minket. A cél: jó irányba fordulni, nyitottnak lenni. Weltler Gábor azt emelte ki, hogy életünk minden pillanatában az Isten előtt vagyunk, és ennek az Isten színe előtt való létnek a tudatos megélése az imádság. Lőrinc testvér pedig, aki a pannonhalmi közösségben él, a jelenlét jelölté meg mint kulcsót, számára az imádság a jelenlétre irányuló és irányító cselekedet.

Elhangzott az is, hogy az ima erőforrás; a különösen nehéz napokon, amikor két-

az imában történjen valami, érintsen meg például egy erős érzélem. Azonban nem az istenélményt kell keresni, az imában sem, hanem magát az Istent!

A találkozót záró esti imádságon Hortobágyi Cirill főapát kiemelte, talán elhatárolások is születtek ezen a szép napon, s biztatott, most rögtön kezdjük megvalósítani őket. „A találkozó véget ért. Küldetések van” – köszönt el a fiatalokatól, feladatukra figyelmeztetve őket. S ezzel az édesanyjától gyakran hallott, elgondolkodtató tanáccsal búcsúzott: „Lassan siess!”

„Ne félj, ne aggódj” – szölt az egyik utolsó ének. A nap során többször felhangzottak a szavak, Jézus szavai, melyeket II. János Pál pápa oly nagy erővel mondott ki 1978. október 22-én a Szent Péter téren: „Ne féljete!” Negyvennégy év elteltével is visszhangot vetnek

seiről, de hirdettek az ökumenizmussal és a teremtésvédelemmel foglalkozó műhelyfoglalkozást is.

Az imádságról Weltler Gábor Malomsokon szolgáló evangélikus lelkész, valamint két fiatal bencés testvér be-

dol-gunk van, mint máskor, kétszer-háromszor annyit kell imádkozni.

Az ima nehézségeiről szólvára arra a fontos szempontra hívták fel a figyelmet, miszerint gyakran azt várjuk, hogy

ezek a szavak, nem csak Pannonhalmán, mikor több száz fiatal énekel és imádkozik együtt. Ott kell visszhangozniuk mindannyiunk lelkében! Szüntelenül. Ne féljete!

Borsodi Henrietta
Fotó: Hajdú D. András

Hagyományteremtő céllal az édesapákat és fiaikat hívta közös zárándoklatra a Pécsi Egyházmegye főpásztora október 22-én. Százharminc fiatal és idősebb zárándok, köztük több tucatnyi gyermek tette meg a több mint húsz kilométeres távolságot Pécsről Máriagyűdre Felföldi László püspök; Mágner Róbert, az Egyházmegyei Hivatal irodaigazgatója és Kovács József püspöki titkár társaságában.

A Zsidóknak írt levélből választott szentírási szakasszal – „Isten úgy bánik veletek, mint fiaival” (Zsid 12,7) – szólították meg a szervezők az egyházmegyében élő édesapákat és fiaikat, és hívták kötetlen találkozásra, istenkapcsolatuk és személyes kötődéseik mélyítésére, tisztázására egy férfias, gyalogos zárándoklat keretében.

„Ahogyan ez a zárándoklat, úgy minden szülő-gyermek kapcsolat is egy speciális út, amelyen végighaladva mindenkinek meg kell élnie az apaság vagy az anyaság egyes sza-

„Isten úgy bánik veletek, mint fiaival”

Apa-fia zárándoklatot vezetett Felföldi László kaposvári püspök

kaszeit, állomásait, s amelynek a végére édesapává vagy édesanyává kell válnia. Különleges kapcsolatra van szükség apa és fia között is, erre szeretnénk felhívni a figyelmet ezzel a zárándoklattal.

Ugyanakkor minden ilyen kezdeményezésben a teljes család tartjuk szem előtt, hisz a teljes család is zárándoklato van a felnőtté válás, felnőtté és küzdelmében” – fogalmazott a kezdeményezéssel kapcsolatban Felföldi László pécsi megyéspüspök, aki főpásztori szolgál-

latában is személyes szívügyének tekint a családok megerősítését.

„Az Egyháznak azokat a közösségi kapcsolódási pontokat kell megteremtenie és megadnia a családok számára, amelyekben a gyermekek

és felnőttek szíve – mint egy szeretetközösségben – állandóan megújul és megerősödik, mert csak így válhatnak derűs és boldog életet megélt, a saját életüket szolgáló közösséggé” – tette hozzá Felföldi László püspök.

A zárándoklat résztvevői reggel 8 órakor indultak Pécsről Pogányon és Bissén át Mária-gyűdre. Esőmentes, kellemes őszi napsütésben gyalogoltak hegyen-völgyön, járt vagy épp járatlan utakon keresztül. A zárándoklat egyszerre teremtett lehető-

seget a férfiak számára a lelki töltkezésre és kínált élményt az apa-fiu kapcsolat építésére, a tartalmas beszélgetésekre és a teremtett világ szépségeiben való gyönyörködésre. Az út megtétele igénybe vette a testet, ugyanakkor a természet közelsége alkalmat adott az elcsendesülésre vagy éppen személyesebb beszélgetésekre, ahol a kérdéseket és a válaszokat sok esetben az út, a fizikai megpróbáltatás is formálta.

Máriagyűdön Keresztes Andor plébános fogadta a zárándoklatot, akik délután 3 óra körül érkeztek meg a kegyhelyre.

A zárándoklat zárásaként három kiemelt imaszándékért: a családokért, az édesapákért és a fiatalokért imádkoztak közösen a résztvevők a bazilikában megtartott szentségimádáson.

A kijelölt pihenőknél és a kegyhelyen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat forró teával és forralt borral kínálta a megfáradt zárándoklatot, természetesen minden résztvevőt életkora szerint.

Forrás: Pécsi Egyházmegye
Fotó: Hegyi László

A hit továbbadásáról és a közösségépítésről

Beszélgetés az aranymisés Blanckenstein Miklóssal

(Folytatás az 1. oldalról)

Azok az egyetemisták vezettek azt minket, akik szabadlábban maradtak. Voltak táboraink, kirándulásaink, lakásokon találkoztunk. Engem soha nem zaklattak, hiszen akkor még kisgyerek voltam, nem idéztek be kihallgatásokra. A családjuk tagjait 1945 után kitelepítették vagy lecsukták. A szüleim ezt megúszták. A Várba kerültünk albérletbe, amikor Szigetvárról, ahol születtem, visszaköltöztünk, de a nagybátyámat Márianosztrára vitték.

– 1972-ben szentelték. Hogyan kezdődött a papi szolgálata?

– 1973-ban kezdtem meg a pályafutásomat. Az esztergomi szemináriumban töltöttem három évet, de mivel a Központi Szemináriumban is tanultam, és a két intézmény ritmusa különböző volt, csúsztam egy évet. Ezalatt az Egyetemi templomban és egy kis kápolnában segédkeztem, majd Dorogra kerültem, ahol nagyon jó kis csapatot örököltem. Daxszal (Ferenczy Rudolf – a szerk.) gitáros misszióval jártuk az országot. Később Budapesten, a Damjanich utcában szolgáltam két éven át egy kis kápolnában, így belevetettem magam a főváros szellemi életébe. Akkortájt indult Bolberitz Pál katekézise, de Kerényi Lajos és Kozma Imre is tevékenykedett már. Az egyetemistákból kis közösségek alakultak, és beindult az élet a Krisztinavárosban is, ahová helyeztek.

A hetvenes évek nagyon izgalmas korszak a magyar Egyház történetében, érdemes lenne feldolgozni a kortársak visszaemlékezései, egyéni történetmesélései alapján. Akkoriban indult a Vigília Kör Nyíri Tamás professzorral, Lukács László atya is feljött Kecskemétről. A szellemi élet felpezsdült, a konferenciabeszédeken az Egyetemi templomban szinte a csilláron is csüngtek az emberek. Ekkor kezdődtek el a Nagymarosi Ifjúsági Találkozók, majd két évvel később Bíró László Máriagyúdön indított hasonlókat, Szegeden pedig Gyulai Endre püspök úrék. Volt katolikus ifjúság, főként az egyetemi városokban. A nyolc katolikus gimnázium sokszor hívta meg azokat a papokat, akik nagy hatást tettek az ifjúságra. Érdekes szakasza volt ez az életemnek.

A hetvenes évek vége felé, a nyolcvanas évek elején Magyarország három részből állt: Budapest országból, város országból és falu országból. Ez igaz volt a vallásosságra is. A blokkoló békepapság már kezdett kihalni a plébániákon, rájöttek, hogy érdemes káplánokat tartani, akik dolgoznak is. Mindszenty bíboros 1975-ben meghalt, adminisztrátorként Lékai László vette át a helyét. A Lékai-érában lassan elkezdtek megyéspüspököket szentelni. Magyarországon a püspökök addig vagy börtönben voltak, vagy házi őrizetben. A kis lépések politikája következett.

Ez a másfél évtized érdekes változást hozott, de nem egész Magyarországon. A hagyományos vallásosság a gazdagodás miatt visszaesett, jött az egykézés, a háztáji. Az emberek a pénzre hajtottak, utazni akartak akkor is, ha a tévész busza viszi őket. Volt útlevel a keleti, majd a nyugati blokkba is, ami kommunikációs lehetőséget jelentett a nyugati keresztényekkel.

– A rendszerváltás milyen változást hozott?

– Még négy évvel a rendszerváltás előtt összeszedtünk az ország

különböző részeiből negyven olyan papot, akiről tudtuk, hogy közösségben, ifjúságban és evangelizációban gondolkoznak. Évente rendszeres találkozókat tartottunk az Örökimádás-templom hittantermében. Sokukból lett püspök. Ekkor már

Paskai László volt a primásunk, több intézmény is segítette a munkánkat, például a bíboros úr által alapított Országos Lelkipásztori Intézet. II. János Pál pápa magyarországi látogatása után Paskai bíboros meghirdette az esztergomi zsinatot. Három csapatot hozott létre a nuncius úr, az egyikben én is benne voltam. 1994-ben jelent meg a zsinati könyv.

– Látogatása során a Szentatya találkozott a Népstadionban a fiatalokkal. Ennek megszervezése az Ön nevéhez is kötődik. Hogyan emlékszik vissza az eseményre?

– Két napra kaptuk meg a stadiont, egy nap volt a felkészülés, egy pedig a pápalátogatás. Örült eső tombolt az első napon, nem tudtunk próbálni, pedig a Győri Balett volt felkérve. Másnap, amikor kora hajnalban odaérek, jön a biztonsági főnök, és halálsápadtan kérdezi, hogy kimenekítjük-e a védett személyt. Mondom: mi van? Akkor robbant ki a Gorbacsov elleni puccs a Szovjetunióban. Dél előtt 10 órakor végre eldőlt, hogy a pápa marad, és lefut az egész program. Délután a Szentatya találkozott a Mátyás-templomban a kispapokkal. Az volt az előírás, hogy mire onnan áthozzák autójával, addigra minden résztvevőnek bent kell lennie a stadionban. De rengetegen jöttek, az épület tetejéről láttam, hogy egyre csak érkeznek a fiatalok. A pápát addig utaztatták Budapesten, amíg az utolsók is be nem jöttek. Akkor szóltam, hogy jöhet a Szentatya. Emlékszem, elbógtam magam, amikor jelentettük neki, hogy a hitet a kommunizmus alatt megtartottuk.

– Ön szerint mitől függ a pasztoráció sikere?

– Az elkötelezett embertől, aki, ha kell, ha nem, személyesen és közösségben is teszi a dolgát. Az intézmény segít, de akár hátráltathat is. Katolikus iskolarendszerben gondolkozunk például, de látjuk, mennyi energiánkat köti le, és a hozadéka nem biztos, hogy olyan nagy.

– Mi az, amiért különösen hálás?

– Megemlíthetem a nagy rendezvényeket, de egy lelkipásztori beszélgetés vagy az emberek kapcsolódása a Jóistenhez ugyanolyan lényeges. A papi szolgálatnak megvannak a sze-

adatik az életben? Még akkor is nagyszerű volt ez, ha főnöknek kellett lennem. Körülbelül kétszáz férfival kerültem kapcsolatba, aki a papi hivatással kacérkodott. Mindegyiknek megvan a maga története. A velük való barátságok által hihet-

len nagy gazdagságban volt részem. Csak ámultam-bámultam, hogyan intézi az élet dolgait a Jóisten.

– Hogyan élte meg az utóbbi négy évet a pestszentimrei plébánián?

– Arra jöttem rá, hogy megöregedtem. A gyerekek világa már más, nem beszélem a nyelvüket, hiszen harminc-negyven éve nem foglalkoztam velük. Szerettem őket, de tudom, mit jelentett köztük élni, amikor fiatal voltam. A közösségi élet szempontjából a Szentjánosbogár-mozgalom is jelentős nálunk, péntek esténként nagy élet van. Sok itt a nagycsalád. Mindig rácsodálkozom, mennyi hűséges és kitartó közösség van, ahol imádkoznak; ezeket még Gödöllő Márton atya hozta létre. A pandémia két éve izgalmas időszak volt, közösségi házat építettünk ezalatt. Pap testvérem, Mazgon Gábor atya a lelkipozítás mestere, ketten állunk helyt a plébánián.

– Meglátása szerint milyen feladatok állnak az Egyház előtt Magyarországon?

– Először is nagyon át kell gondolni, hogy mire van energiánk. Másodszor pedig úgy kell meghatározni a fő csapásirányt, hogy a hit és a közösségépítés legyen a legfontosabb. Mit tudunk fenntartani az intézményekből? Az nem járja, hogy a papság életének nagy részét intézmények menedzselése tölti ki. Meggyőződéseim, hogy nem paphiány van, hanem keresztényhiány. A kérdés, hogyan lehet továbbmenni. Mit jelent ebben a szekuláris világban az alternatív társadalomépítés? Hiszen alternatív társadalmat építünk a hitben. Választ kell találni arra, hogy miért szekularizálódott Európa, amikor a nyugati országokban a zsinat után megvolt a pénz, paripa, fegyver. Ha ezt a jelenséget megértjük, akkor tudjuk majd, mi legyen a mozgásunk fő iránya, merre tovább.

– Ön szerint mi a szekularizáció oka?

– A háború után nagyon tisztességesen elkezdtek felépíteni egy jóléti

társadalmat. Volt karitatív és szociális tevékenység, civil társadalom, keresztény politizálás és így tovább, csak a hitről ne beszéljünk – gondolták –, mert hiszen toleránsak vagyunk. A hit átadása elmaradt, és a „jömberség” került a helyébe. Közben megerősödött a liberalizmus, annak is a diktatórikus változata. Most ebben helyzetben kell választ találnunk az életünk és a hitünk kérdéseire. A városmisszióban ezzel próbálkoztunk Brüsszelben, Párizsban, Bécsben, Budapesten. Kérdés, hogy mennyire erős a polgári kereszténység.

– Pedig annyi a családközösség az Egyházban!

– Ez nagyon jó, csak a missziójuk nem ér el százazrekig. Próbáltam statisztikákat készíteni. Körülbelül ötmillió katolikus megkeresztelt van az országban. A közösségek élnek a maguk életét, de nem lehet azt a feladatot adni nekik, hogy menjenek ki az utcára. A családok sokszor a gyerekeknek sem tudják átadni a hitet, ami nem azt jelenti, hogy rosszul csinálnak valamit. Normális, hogy a gyerekek nem veszik át automatikusan a hitet. Régen, a zárt világban még követték a szülők példáját, de ma már ez nem így van. Rá kell ébredni arra, hogy felnőttként a személyes megtérés a döntő. Ahol az elkötelezett katolikus közösség összetart, és próbálja a hitet közösen megélni, annak van tartósszilárdsága. A Jóisten az üdvözítést fenntartja magának, nekünk annyit mond, hogy tegyünk tanúságot. Ha ezt megérttem, akkor nyugodt vagyok. Az a szemléletmód, hogy jövünk, és majd mindenkit megtérítünk, nem működik. A missziós tapasztalatok azt mutatják, hogy a modern világban a saját életünket kell tanúságtevőként élni. Ez a lényeg. Nem számokban kell gondolkodni.

– Ha egy papnak annyi a feladata, mint Önnek, hogyan tud bensőséges együttlétben maradni Istennel?

– A sztenderd válasz: imádkozni kell és elmélkedni. Két szempontot szükséges szem előtt tartani. Az egyik az, hogyan kötődöm a napi evangéliumhoz. Ez az élő Krisztussal való együttlét. A másik szakmai természetű: mivel foglalkozom, és az mennyire jó. Ez egy gépészmérnökre ugyanúgy áll, mint egy papra. Ha ez a kettős reflexió az emberben kialakul, és megvannak ehhez a társai, netán mesterei, akkor fenn lehet tartani az egyensúlyt.

– Az évek során kirajzolódott, hogy mi az élethivatása?

– Én a papságot tekintem annak. A családomban az elköteleződésnek mindig volt hagyománya: az egyik nagynéném misszióban szolgált Afrikában, az Esterházy nagymamának az egyik testvére pap volt. A regnumi atyák és más papok is olyan életmodellt mutattak fel, amire azt mondtam, ilyesmit szeretnék én is. Óriási szabadságot kaptunk, ez egyszerűen fantasztikus! Izgalmas kérdés, hogyan használom ki ezt, és miként mozgok benne. A kommunizmus le akarta rombolni az istenkapcsolatot és az emberi kapcsolatokat, de ezt nem lehet, ha nem hagyom. Hálás vagyok mindazért, amit a társaimtól kaptam, és örülök, hogy benne lehettem azokban a helyzetekben, amelyeket az életem során megéltem.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Önt is várja a zalaegerszegi MINDSZENTYNEUM

Tekintse meg első között Mindszenty József életútját és a kommunista diktatúra alatti egyházüldözés időszakát bemutató kiállításainkat!

www.mindszentyneum.hu

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 óra-
kor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órákor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imaláda elhelyezett szándékokért imádkoznak.

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órákor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órákor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.) december 14-én 18 órától 17-én 13 óráig karácsonyi lelkigyakorlat Ft. Kovács Cs. Albert tatari plébános atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalomának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Községi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Bathányi téren, a templom mögött) alsó hitantermében pedig kéthetente szerda esténtől 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2022. november 9., 23.; december 7. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti.

„Ne félj, nem ítélek el!” címmel lelki-gyakorlatot tartanak Győrben 2022. november 10-én 18 órától 13-án ebéd utánig. A magzatvesztés, az abortusz fájdalmát hordozó hölgyeket, urakat és az egészségügyben érintetteket hívják egy gyógyító, lelki megnyugvást hozó hétvégére. A lelkipapok vezetői a sokéves tapasztalattal rendelkező Kovács Ferenc diakónus és Treer Mária lelkiigondozó. Jelentkezés e-mailben: nefeljnemitellek@gmail.com vagy telefonon: 06/20-823-2201 (Mária). További infor-

máció a www.gyor.egyhazmegye.hu weboldalon olvasható.

Evezz a mélyre – hatalmas hivatástisztázó kurzus fiatal nők részére, amit 3 napos, egyénileg kísért lelkiigyakorlat zár le a Sacré Coeur Nővérek szervezésében. A kurzuson való részvétel feltétele a szabad életállapot, illetve előzetes személyes találkozás, beszélgetés a kurzust vezető egyik szerzetesnővel. Első alkalom: 2022. november 12. 9-20 óra között, helyszíne: Budapest II., Zugligeti út 87. Jelentkezési határidő: november 6. További időpontok: december 10., január 14., február 11., március 18., április 22. Záró lelkiigyakorlat: 2023. május 26-29. Elérhetőségek: hivatasrscj@gmail.com, T.: 06/20-590-9227

HALÁLOZÁS

Szeretett Édesanyám, Revisnyei Reviczky Ádámné, szül. Dányi Mária Éva folyó év október 16-án, életének 97. évében távozott közülünk. A római katolikus vallás szertartása szerint helyeztük örök nyugalomra október 25-én a Farkasréti temetőben.

MEGHÍVÓ

Ünnepi hangverseny a 75 éves Orbán György tiszteletére 2022. november 6-án, vasárnap 16 órákor a Pasaréti ferences templomban (Budapest II., Pasaréti út 137.). Műsoron a szerző műveiből: *XI. mise, Naphimnusz, II. mise.* Közreműködik: Pasaréti Szent Antal Kórus, Lökősházi Mária – ének, Erdődy Kamarazenekar. Koncertmester: Szefcsik Zsolt, vezényel: Déri András. A hangversenyre a belépés díjtalan, adományokat szívesen fogadnak.

Requiem az egyházi iskolák elhunyt tanáraiért és diákjaiért Budapestben, a Margit körüti ferences plébániatemplomban (Budapest II. kerület, Margit körút 23.) november 12-én, szombaton 16 órákor. A főcelebráns Korzenszky Richárd OSB, a házigazda Lukovits Milán OFM lesz. A szent-

mise után szeretettel várják agapéra a férfi- és a női szerzetesrendek, az evangélikus, a görög- és a római katolikus, valamint a református egyházak által fenntartott iskolák jelenlegi és egykori tanárait, növendékeit.

ELŐADÁS

Boldog Johannes Duns Scotus – az éles elméjű doktor. „A Szó szimfóniája – kultúra, ferencesesség, korkérdések” című sorozatba illeszkedő előadással idézik meg a Pasaréti Községi Ház Nagytermében (Budapest II., Pasaréti út 102.) november 7-én 19 órától azt a 14. századi ferences gondolkodót, aki az oxfordi és a párizsi egyetemen képviselte Assisi Szent Ferenc szellemi örökségét. Előadó: dr. Horváth Pál teológiatörténész. A részvétel ingyenes.

KONFERENCIA

Konferencia lesz Kerkai Jenőről, a KALOT alapítójáról. Egész napos konferenciával tiszteleg névadója előtt a Kerkai Jenő Jezsuita Szociális Központ november 5-én, szombaton, 9–17 óra között Budapestben, a Párbeszéd Házában (Budapest VIII., Horánszky 20.). A Faludi Ferenc Jezsuita Akadémiával közös rendezvényen a téma kutatói mutatják be a 20. századi Magyarország szociális apostolának munkásságát és mai üzenetét. Ezen az alkalmon adják át a Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesületnek a jezsuita szerzetesről elnevezett díját, valamint jótékonyági koncertet tartanak az arló jezsuita romamisszió javára. Az esemény fővédnöke Vecsei Miklós társadalmi felzárkózásért felelős miniszterelnöki biztos, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat alelnöke. A részvétel ingyenes. Részletes program és regisztráció az ffa.hu oldalon.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.

Csókay András Orvosmissziók Jézus-imával

Lelki napló a nigériai missziótól a bangladesi ikrek szétválasztásáig. A 220 oldalas, keménytáblás könyvet színes képmelléklettel most **3200 Ft helyett csupán 2.000 Ft-ért kínáljuk!**

Szeretet Könyvesbolt

Nyitva vagyunk: Hétfőtől péntekig 9–18^h

1053 Budapest, Kossuth L. u. 1. • Telefon: 06/1 266 61 61

e-mail: a@sztgellertkiado.hu • webáruház: www.sztgellertkiado.hu

A Veszprémi Főegyházmegye érseke, a papság, a rokonság és egykori hívei nevében is fájdalommal, de Isten akarataiban megnyugodva és a feltámadás reményében tudatja, hogy

Bencsik Pál

hahóti c. apát, nyugalmazott hévízi plébános

életének 88., áldozópapságának 62. évében, 2022. október 22-én, hosszú betegséget követően, szentségekkel megerősítve, a hévízi Szent Lukács Idősek Otthonában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Paptestvérünkért 2022. november 4-én, pénteken, 10 órákor a keszthelyi Kis Szent Teréz Bazilikában mutatunk be engesztelő gyászmisét, majd a templom kriptájában helyezzük örök nyugalomra.

Elhunyt paptestvérünk Verőcén (Horvátország) született 1934. június 23-án. Veszprémben szentelték pappá 1960. június 25-én. Káplán volt Csótón, Pacsán, Marcaliban, Nagykanizsán, Kaposváron, és a keszthelyi Kis Szent Teréz Plébánián. Plébános volt a keszthelyi Kis Szent Teréz Plébánián 1975-1989-ig. 1989-2000-ig Hévíz plébánosaként szolgált, ahonnan oldallalosan ellátta a Nemesbükki Plébániát (1989-1991). C. esperes 1984-től, kerületi esperes 1986-1990-ig, 1988-tól hahóti c. apát. 2000-ben nyugalomba vonult.

Veszprém, 2022. október 24.

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam.”
(2 Tim 4,7)

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2022. OKTÓBER 28.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fábán Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Enikő, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodlík Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

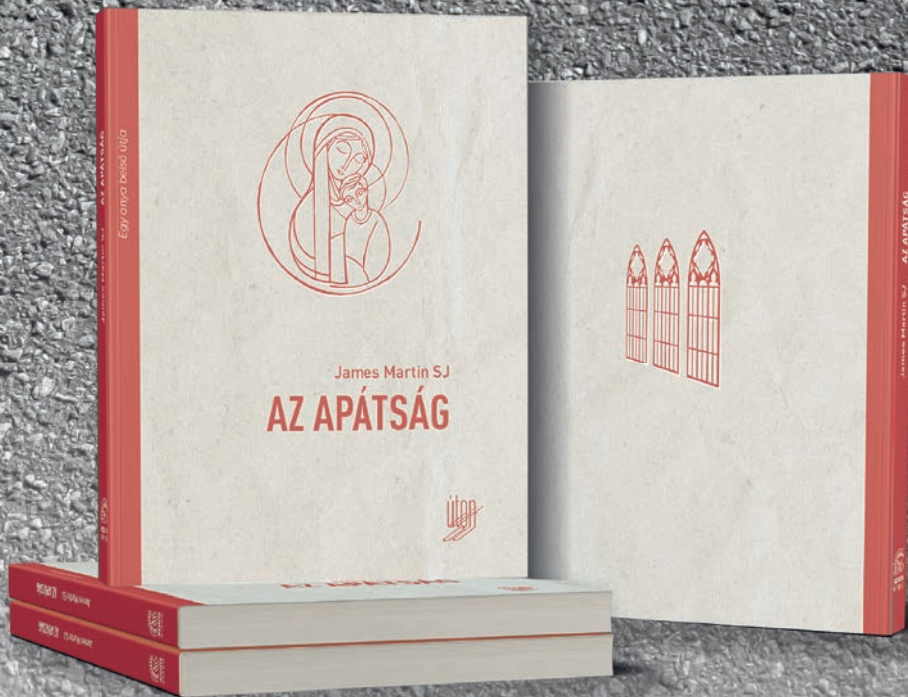
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

LELKIGYAKORLATOS TAPASZTALAT, KISREGÉNY FORMÁTUMBAN

További információ, megrendelés:
jezsuitakiado.hu
Ára: 3700 Ft

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje el gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

Tevékeny részvétel a közösségben

Ökumenikus konferenciát rendeztek Pannonhalmán a szinodalitásról

(Folytatás az 1. oldalról)

A meghívott előadók között volt Mario Grech bíboros; a Nigériából érkezett Musa Panti Filibus evangélikus érsek, a Lutheránus Világszövetség elnöke; Job Getcha pizidiai ortodox metropolita, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Egyházak Ökumenikus Tanácsához delegált állandó küldöttségének vezetője; Alois Löser, a taizéi közösség perjele; Sabino Chial, a bosei monasztikus közösség perjele és Johannes Oeldemann, a Johann Adam Möhler Ökumenikus Intézet igazgatója.

A magyar testvéregházakat Balog Zoltán, a Dunameléki Református Egyházkerület püspöke, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkesi elnöke; Fekete Károly, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem egyetemi tanára; Fazakas Sándor református lelkes, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanára; Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanára; Csermely Péter evangélikus lelkes, akadémikus képviselte. Zamfir Korinna egyetemi oktató a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológiai Karáról érkezett.

A délelőtti szekció levezető elnöke Török Csaba katolikus lelkipásztor, az Esztergomi Hittudományi Főiskola és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára; a délutáni pedig Kodácsy Tamás református lelkes, a Károli Gáspár Református Egyetem tudományos főmunkatársa volt. Az előadások után Göröl Tibor teológus, egyetemi docens moderálta az angol nyelven zajló kerekasztal-beszélgetést.

Hortobágyi T. Cirill OSB pannonhalmi főapát köszöntőjében a témaválasztás kapcsán elmondta, Ferenc pápa már 2015-ben az Egyház szinodális útjáról beszélt. Együtt kell haladnia az Egyháznak, minden Krisztus-hívőnek – hangsúlyozta már akkor, és kiemelte a megkülönböztetés karizmáját, mely a szerzetesi életnek is az alapja.

A szinodalitás ökumenikus út, és a közös útkeresés célja: Isten akaratát megtalálni és felismerni.

Az apát bejelentette, hogy az ökumené ügyének szolgálatára felkért egy tudományos nemzetközi tanácsadói kör, így megalakult a pannonhalmi ökumenikus munkacsoport.

Michael Wallace Banach memphisi címzetes érsek, apostoli nuncius köszöntőjében hangsúlyozta: a szinodalitás együtt járást jelent, egy utat, ahol együtt haladunk, de ennek konkrét cselekvésekben is meg kell valósulnia. Meg kell állnunk az elesettek láttán, fel emelnünk a megsérült emberiséget. Szavak által van jelen az Úr, de azok tettekre hívnak meg.

Köszöntőjében Fekete Károly hangsúlyozta, a reformátusoknál a zsinati szellem meghatározó a presbitériumok és közgyűlések által, de Krisztus az Egyház feje és vezetője, nem a többségi döntés. A Szentlélek által megmutat-

tusoknál a zsinati szellem meghatározó a presbitériumok és közgyűlések által, de Krisztus az Egyház feje és vezetője, nem a többségi döntés. A Szentlélek által megmutat-

Luther írásaira támaszkodva, majd a szinodalitás, a kollegialitás és a konciliaritás fogalmait magyarázta.

Job Getcha pizidiai metropolita a primátus és a szino-

tagjai, nem csak a láthatónak. Az elmúlt évtizedekben a különböző felekezetek egyre inkább megismerik egymást, és értékelik, ami a saját teológiájukon túlmutató szent élet.

arra kérdezett rá, hogyan jellemeznék a különböző egyházakat képviselő beszélgetőpartnerek azt az új helyzetet, melyre a szinodalitás a válasz. Grech bíboros kiemelte, a

amely a szinodalitást parlamentarizmusként értelmezi, a másik a kongregacionalizmus. Sabino Chial úgy látja, a hatalom a legnagyobb probléma, ami szerinte a halálfelelemből, a végességünk tudatából ered. Jézus viszont más: hogy ad hatalmat az apostoloknak: megígérte nekik, hogy velük lesz, ő, akinek minden hatalom adatott.

A kérdésre, hogy mit tanulhatnak egymástól a különböző egyházak, Fabiny Tamás elmondta, a protestáns egyházaknak sok tanulnivalója van a katolikus és az ortodox hagyományból. Job Getcha metropolita szerint a szinodalitás az ortodox egyházban modell értékű, és inspirálóan kell hogy hasson a Római Katolikus Egyházra. A most tapasztalt folyamat azonban visszahat az ortodox egyházra is, hogy még jobban meg tudja valósítani azt.

Grech bíboros szerint az az első, hogy el kell ismerni: nem tudok mindent, nem vagyok az igazság letéteményese, hanem a keresője vagyok. Amikor tökéletesnek tartottuk magunkat, az nem segített a Szentlélek felé sem. Meg kell nyitni a szívünket mások felé, akik a keresetségben osztoznak. Balog Zoltán hangsúlyozta: mindig új helyzetben vagyunk, új utakat keresünk, de közben visszatérünk a múlt tanulságaira, hiszen a történelmünkben ott vannak a hit kincsei, amelyből erőt meríthetünk. Sabino Chial szerint az egyházak sokfélesége emlékeztet arra, hogy a Mennyei Atyának más gyermekei is vannak, más is megkapta a Szentlélek adományát, és szükségünk van a többiekre, hogy a hivatásunkat betöltsük.

Az ökumenikus vesperáson a bazilikában Mario Grech bíboros hirdetett igét a *Római levél* szavait magyarázva. „Nincsen különbség” – hangsúlyozza Pál apostol (Róm 3,22), mi mégis különbözőségeken gondolkodunk. Az apostol arra hív meg minket, hogy abból induljunk ki, ami közös. Mindnyájan részei vagyunk a bűnnek, rászolgálunk Isten haragjára. Meglepe a fordulat, hogy Isten mindenkin könyörül. Az ő logikája eltér a miénktől: büntetés helyett ingyenesen megkapjuk a szabadulást.

Ésre kell vennünk Isten meglepetéseit, hagyjuk magunkat tanítani váratlan helyzetekben, az ökumenikus folyamatokban is. Jobban hatna a keresztségűs üzenete, ha a keresztyének nem lennének megosztottak. Át kell alakulnunk az evangelizáció útjára.

Isten képes átfőrnéni az Egyházat, ő a széthúzás helyett a kiengesztelődés és a béke útján vezet.

Nézzünk egymásra ajándékként, nem pedig ellenségként! Így megoszthatjuk kincseinket egymással. Vegyük észre a szeretet misztériumát, mely az egész világ számára láthatóvá teszi Istent! – buzdította a püspöki szinódus főtítára.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

kozott igazság előtt meg kell hajolni, közösen kell teljesíteni Isten akaratát. Beszélt arról is a püspök, hogy a szakadások ellenére törekedni kell az egység megőrzésére a békeség jegyében, és működnie kell a gyülekezet által gyakorolt kontrollnak is.

Mario Grech bíboros előadását azzal kezdte, a szinodalitást a Szentlélek kezdeményezi és nem az emberek, lényege az egység és a testvériség. Túlmutat a Katolikus Egyház keretein, és magába foglalja az egész keresztyén világot.

Olyan közös tér, ahol egymás meghallgatásával valódi találkozás, vélemény- és gondolatcsere jön létre.

Rámutatott, meg kell találnunk a szinodális egyháznak azt a formáját, amelyben mindenki tanulhat valamit. Elsősorban a Szentlélek szavát kell hallgatni. El kell mélyíteni a kapcsolatainkat más keresztyén egyházakkal, hiszen egy úton haladunk, amibe az egész emberiséget fel kell ölelni. A keresztyénség hordozza annak a lehetőségét, hogy az emberi különbözőségek miatti ellenségeskedés megszűnjön. Figyelünk kell, hogy a hívők sokaságának is engedjünk szerepet a döntéshozatalban, hiszen mindannyian részesülünk a kinyilatkoztatás szavaiban. Mindemellett az igazság számos eleme megtalálható az Egyház látható keretein kívül, a Szentlélek ott is működik. Az ökumené szellemében, az egyházak közötti párbeszéd keretében erősítsük az egyetértést, hiszen az egymástól eltérő hitvallások párbeszéde ajándékokat tartogat; a plurális keresztyénség az Egyház gazdagságának kifejeződése lehet. A nyugati kultúra, mellyel összefonódott a keresztyénség, megváltozott, elene megy a biblikus hagyományoknak, amitől mi nem térhetünk el.

Musa Panti Filibus evangélikus érsek szerint a szinodalitás egy konstitutív egyházi út, hogy Isten szemével és szívvel lássuk a valóságot, és kövessük Jézus Krisztust. Négy alapvetése van: az apostoli tanítás, a közösség, a kenyértörés és az ima. Filibus érsek történelmi távlatokat vázolt előadásában a szinodalitásról

dalitás kapcsolatáról beszélt, kitérve a mai ortodox egyházban tapasztalható kihívások-

Növelni kell a tudásunkat egymásról, mert ha ismerem a másikat, szeretni fogom.

ra, nehézségekre. Az ortodox egyház mindig hangsúlyozta a konciliaritást és a szinodalitást, mely három szinten valósul meg: helyi, regionális és egyetemes szinten. A metropolita kifejtette, milyen problémákkal szembesülnek helyi és egyetemes szinten, és a szinodalitást ezekben miért nehéz megvalósítani.

Alois testvér, a taizéi közösség perjele megosztotta tapasztalatait a protestánsok, a katolikusok és ortodoxok egységéről, amit megélnék Taizében. Az eredetüket meg nem tagadva kölcsönösen ajándékozzák egymást. Kiemelte a keresztség, a közelség, a szolidaritás, a folytonos megtérés, valamint a közös ima és a vendégszeretet fontosságát.

Johannes Oeldemann, a paderborni Möhler-intézet igazgatója az ortodox tapasztalatokról beszélt, ahol a szinodalitás az Egyház minden szintjén, és szinte dialógusra buzdított, mely az erősségek mellett a gyengeségekről is szól.

A résztvevők a délelőtti ülés után közösen elimádkozták a napközi imaórát a Szent Márton-bazilikában.

A délutáni szekció elején Sabino Chial, a bosei monasztikus közösség perjele elmondta, az ökumenikus közösségben tapasztalják, hogy a misztikus egyháznak is a

Szentatya szerint a szinodalitás az Egyház építőeleme. Vagy szinodálissá válik az Egyház, vagy nincs jövője.

A pandémia megmutatta, senki nincs biztonságban egymagában, csak ha együtt haladunk. Fabiny Tamás arról beszélt, hogy az ökumenizmus hozzátartozik a szinodális egyházhoz. Úton vagyunk a látható egység felé. Job Getsa említette, hogy már az apostolok írnak arról, hogy a szinodalitás tetszik a Szentléleknek. Az első vatikáni zsinat egy szűk térben volt, a második a Szent Péter-bazilikában, a harmadik egy még nagyobb térben lesz.

Balog Zoltán kérdése az volt, ki tudja elindítani a zsinatot, és hol kezdhetjük el a zsinat munkáját. Szerinte a kiindulási pont a család. Magyarország sajátos helyzetben van a régióban: katolikus ország, a hagyományaink szerint többfelekezetűek vagyunk, és a családokban is megélnék a különböző egyházak hagyományait. A bosei perjel a monasztikus életből hozott példát, miszerint ha ugyanabban a kolostorban élünk, a szinodalitást azonnal el kell kezdenünk megélni. Így tanúságot tehetünk arról, hogy különböző emberek más elgondolásokkal képesek együtt élni.

A kerekasztal-beszélgetésen szóba került az is, milyen hiányosságokat, kudarcokat látnak a résztvevők közösségeik szinodális útján. Grech bíboros szerint a szinodalitás új vezetési modellt hoz elő, mely veszélyeztetheti a hatalmat, hiszen hatalmat ad Isten népének, a papoknak, a lelkipásztoroknak és a püspököknek is. De felhatalmazza a Szentlelket is, akinek így tudunk figyelni az üzeneteire, amelyet még bűnös emberek is közvetíthetnek.

Fabiny Tamás említette, van egy olyan kísértés, hogy a laikusok csak kellemetlenséget okoznak. 1984-től náluk minden döntéshozó testületben negyven százalékban férfiak, negyven százalékban nők és húsz százalékban fiatalok vannak jelen, de a tag-egyházakban ezt gyakran nem tartják be. Balog Zoltán a kálvinista tradíciók alapján két veszélyt lát, az egyik az,

HÍREK KÉPEKBEN

• A Carlo Acutis boldoggá avatásának második évfordulója alkalmából Assisiben szervezett ünnepségek keretében konferenciát tartottak *Internet: légy te a különbség* címmel október 11-én. A tanácskozás során ismertettek egy új mobilalkalmazást, amely bemutatja az assisi Santa Maria Maggiore-bazilikát. Az applikáció elkészítéséhez egy brazil kommunikációs vállalkozás ingyenesen ajánlotta fel szolgáltatásait, látván a Boldog Carlo Acutis iránti mély tiszteletet.

• A Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal október 28-án rendezi meg az ország legnagyobb energiaipari eseményét, melynek keretében csaknem hetven olyan helyszínen várják a látogatókat, ahová csak ritkán adódik lehetőség bejutni. Idén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és az E.ON együttműködésben a 2020-ban létesített tiszabói szociális naperőmű is megnyitja kapuit az érdeklődők előtt.

• Október 21-én került sor az első magyarországi FEMM Health oktatói képzésre a Katolikus Szeretetszolgálat budapesti központjában. A „Természetes gyermekáldás” elnevezésű projekt keretében először valósul meg az első magyar nyelvű, jelenléti FEMM Health oktatói képzés. A FEMM Health a cikluskövetési módszerek egyike, amely egyben átfogó női egészségügyi program is.

ADVENTI ZARÁNDOKLAT
KOLOZSVÁRRA ÉS NAGYVÁRADRA

2022. december 3-4.
(2 nap / 1 éjszaka)

ZARÁNDOKLATVEZETŐ:
Kuzmányi István diakónus

A Magyar Kurír portál és az Új Ember katolikus hetilap kiadója és a Via Sacra Zarándok Utazási Iroda szervezésében adventi zarándoklatra hívjuk Kolozsvárra és Nagyváradra.

A zarándoklat során közösen felfedezzük a teljesen felújított kolozsvári Szent Mihály-templomot és a nagyváradi püspöki palotát, valamint a karácsonyi fényekbe öltözött két erdélyi város egyéb látnivalóit is.

További információ és jelentkezés:
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

AZ ÉN TEMPLOMOM, A MI TEMPLOMUNK – FOTÓ- ÉS ESSZÉPÁLYÁZAT

Az albertirsai
Urunk színeváltozása-templom

Szeretném bemutatni, határon innen és túl, közösségi hitéletünk legfontosabb tereit. A templomot, ahová olvasóink járnak, amit a magukénak érznek, és amelyben nemcsak egy épületet látnak, hanem találkozási helyet Istennel és egymással. Ezzel a szándékkal indított pályázatunk egy újabb pályaművét adjuk most közre. Az albertirsai Urunk színeváltozása-templomról Horváthné Gebhardt Viktória írt nekünk.

resztény élet alapjait, melyre később építhetem a hit-tanórákon hallottakat. Mert arra viszont már tisztán emlékszem, mikor a rendszer-váltás után a szüleim megkérdezték, milyen vallású szeretnék lenni, vagyis az ő szavaikkal élve „melyik templomba szeretnék járni”, a válasz egyértelmű volt számomra: ide. Akkor – még kisgyermekként – nem tudtam volna megfogalmazni az okát, de most már tudom: Jézus hívott. És én jöttem, mint a három tanítvány a Tábor-hegyre. És ha egy kicsit megemelem

a tekintetem, a szentély boltívén olvashatom is Péter szavait: „Úram, jó nekünk itt lenni!” És valóban: itt voltam elsőáldozó, e falak között részesültem a bér-málás, majd évekkel később a házasság szentségében, gyermekeim pedig itt váltak közösségünk tagjaivá a keresztség által.

Tudom, hogy jó helyen vagyok: ha körbenézek, ismerős arcokat látok. Fialatokat és időseket, akik mind testvéreim. Összetartunk, segítjük egymást. Legyen szó a templom takarításáról, ünnepi készülődésről, adománygyűjtésről vagy arról, hogyan szervezzük meg első gyülekezeti napunkat templomunk búcsúünnepén: mindig akad segítő kéz. Hiszen nem csak én érzem, hogy jó itt lenni. És nemcsak különleges alkalmakon, hanem mindig. Mikor megszólal a harang, mikor a fény áttör a festett üvegablakokon, de akár a csöndben is hallom: Jézus hív.

És én jövők. Mi jövőnk. Ide. A válasz, hogy mitől is különleges ez a hely: mert az én templomom. A mi templomunk!

Székesfehérvári egyházmegye

Egymillió gyermekkel
imádkoztak együtt

A székesfehérvári Szent Imre Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda lelkipáterje, Ugri Tamás októberben, a Szűzanya hónapjában ismét arra hívta a tanulókat, hogy a Földünk különböző tájain élő gyermekekkel imádkozzák együtt – a világ egységéért és békéjéért – a rózsafüzért.

Az iskola aulájában összegyűlt gyermekek számára az egy tizednyi rózsafüzér elimádkozásában a példát a Tamás atya mellett álló osztályképviselők – összesen tizenhatan – adták, de nagy öröm számunkra, hogy egyre több növendékünk hozta el, rajtuk kívül is, saját rózsafüzérét.

A Consejo Nacional de Laicos nevű szervezet kezdeményezésére 2005 óta imádkoznak a világ gyermekei azonos időpontban, október 18-án, egy kicsit azért is, hogy Szent Pió atya nagy álma megvalósulhasson: a világ a gyermekek által elmondott közös ima erejének köszönhetően jó irányba változzon.

Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Nagy Anikó